

ACCOUNTANTS
IN NON-PROFIT

Vereniging Partij van de Arbeid

Postbus 30204

2500 GE 's-GRAVENHAGE

Slidrecht, 30 juni 2020

Onze referentie : PA/NdO/6151/1787

Betreft : controleverklaring betreffende het financieel verslag en de overzichten

Behandeld door :

Geachte

Hierbij ontvangt u 2 exemplaren van de controleverklaring behorende bij de rapportage bestaande uit:

- gewaarmerkt financieel verslag over 2019 inclusief activiteitenverslag, een overzicht van de bijdragen van in totaal € 4.500 of meer die de partij of haar neveninstellingen in het kalenderjaar van een gever heeft ontvangen en een overzicht van de schulden van € 25.000 of meer;
- gewaarmerkte opgave van het aantal subsidiabele leden per peildatum 1 januari 2019 van de politieke partij Partij van de Arbeid en het aantal subsidiabele leden per peildatum 1 januari 2019 van de jongerenorganisatie Jonge Socialisten in de Partij van de Arbeid.

Deze controleverklaring mag alleen tezamen met bovengenoemde documenten worden verstrekt aan het Ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties en mag verder niet openbaar gemaakt worden.

Wij vertrouwen erop u hiermee van dienst te zijn geweest.

WITH accountants B.V.

Bijlagen.

Correspondentie
Postbus 327
3360 AH
Slidrecht

☎ 0172 - 750 175
✉ info@withaccountants.nl
@ www.withaccountants.nl
🐦 @withaccountants

IBAN NL71 INGB 0667 8301 62
KvK 2812484

ACCOUNTANTS
IN NON-PROFIT

Partij van de Arbeid
Postbus 30204
2500 GE 's-GRAVENHAGE

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Partij van de Arbeid

Verklaring betreffende het financieel verslag en de overzichten

Wij hebben het financieel verslag en de overzichten 2019 van Partij van de Arbeid te 's-Gravenhage gecontroleerd. Overeenkomstig artikel 25, eerste lid onder a tot en met c, en artikel 26, onder c tot en met e, van de Wet financiering politieke partijen bestaat de gecontroleerde (financiële) informatie uit:

- het financieel verslag over 2019 met daarin een weergave van de (financiële) informatie, die op grond van artikel 20 van de Wet financiering politieke partijen in de administratie is opgenomen. Het financieel verslag omvat tevens:
 - een volgens de normen van het maatschappelijk verkeer als aanvaardbaar beschouwde rekening van kosten en opbrengsten met bijbehorende toelichting, van belang zijnde voor de vaststelling van de subsidie;
 - een opgave van de voor de vaststelling van de subsidie van belang zijnde gegevens omtrent het ledental per peildatum 1 januari 2019 van in totaal 40.592 van de politieke partij en het ledenaantal per peildatum 1 januari 2019 van in totaal 1.431 van de aangewezen jongerenorganisatie.

Het financieel verslag wordt vergezeld van een activiteitenverslag.

- een overzicht van de bijdrage van in totaal € 4.500 of meer die de partij in het kalenderjaar van een gever heeft ontvangen, met daarbij de gegevens die op grond van artikel 21, eerste lid, van de Wet financiering politieke partijen zijn geregistreerd;
- een overzicht van de schulden van € 25.000 of meer, met daarbij de gegevens die op grond van artikel 21, derde lid, van de Wet financiering politieke partijen zijn geregistreerd.

Oordeel betreffende het financieel verslag en de overzichten

Naar ons oordeel geven:

- het financieel verslag 2019 (artikel 25, eerste lid, onder a) en de daarin opgenomen rekening van kosten en opbrengsten (artikel 26 onder c);
- het overzicht van de bijdrage van in totaal € 4.500 of meer die de partij in dat kalenderjaar van een gever heeft ontvangen, met daarbij de gegevens die op grond van artikel 21, eerste lid, van de Wet financiering politieke partijen zijn geregistreerd (artikel 25, eerste lid, onder b); en
- het overzicht van de schulden van € 25.000 of meer, met daarbij de gegevens die op grond van artikel 21, derde lid, van de Wet financiering politieke partijen zijn geregistreerd (artikel 25, eerste lid, onder c), een getrouw beeld.

Tevens zijn wij van oordeel dat de bij het financieel verslag 2019 gevoegde opgave omtrent het ledental van de politieke partij en van de aangewezen politieke jongerenorganisatie, conform artikel 26, onder d van de Wet financiering politieke partijen, juist is.

ACCOUNTANTS
IN NON-PROFIT

- 2 -

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Wij zijn van oordeel dat de partij de aan de subsidie verbonden verplichtingen heeft nageleefd en het financieel verslag en de overzichten voldoen aan de bij of krachtens de Wet financiering politieke partijen gestelde voorschriften.

Tevens melden wij dat het activiteitenverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met het financieel verslag.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden alsmede de Regeling financiering politieke partijen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van het financieel verslag en de overzichten'.

Wij zijn onafhankelijk van Partij van de Arbeid zoals vereist in de Verordening inzake de Onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Beperking in het gebruik en verspreidingskring

Dit gewaarmerkte financieel verslag en de overzichten 2019 zijn opgesteld ten behoeve van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties met als doel Partij van de Arbeid in staat te stellen te voldoen aan de relevante bepalingen van de Wet financiering politieke partijen. Hierdoor is het financieel verslag en de overzichten mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor Partij van de Arbeid en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aanlegenschap.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot het financieel verslag en de overzichten

Verantwoordelijkheden van het bestuur

Het bestuur van Partij van de Arbeid is verantwoordelijk voor het opmaken van het financieel verslag en de overzichten in overeenstemming met de Wet financiering politieke partijen. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van het financieel verslag en de overzichten mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheden van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over het financieel verslag en de overzichten op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden alsmede de Regeling financiering politieke partijen. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat het financieel verslag en de overzichten geen afwijkingen van materieel belang bevat.

ACCOUNTANTS
IN NON-PROFIT

- 3 -

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in het financieel verslag en de overzichten. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat het financieel verslag en de overzichten een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van het financieel verslag en de overzichten en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden.

Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de politieke partij. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de politieke partij gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van het financieel verslag.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Sliedrecht, 29 juni 2020.

WITh accountants B.V.

Partij van de Arbeid:

Het subsidiabele ledental per peildatum 1-1-2019 bedraagt: 40.592

Jonge Socialisten in de Partij van de Arbeid:

Het subsidiabele ledental per peildatum 1-1-2019 bedraagt: 1.431

Giften > boven € 4500,- 2019

	CLB	FMS IS	PVDA	WBS datum	Subtotaal 2019	Adres	Woonplaats
Leen Verbeek	-4.237,56		-640,44		-4.878,00		LELYSTAD
Paul Tang			-5858,53		-5.858,53		AMSTERDAM
Agnes Jongerius			-513,08	15-02-19			UTRECHT
			-1399,87	02-05-19			
			-1399,87	05-08-19			
			-1445,02	14-11-19	-6157,71		
Khadija Arib			-7676,74		-7676,74		AMSTERDAM
Lodewijk Asscher			-6074,11		-6074,11		AMSTERDAM
Henk Nijboer			-5836,60		-5836,60		GROWINGEN
Sander den Hartog			-1050,83	25-01-19			BLARICUM
			-1034,28	11-02-19			
			-1050,83	25-02-19			
			-1050,83	25-03-19			
			-1050,83	25-04-19			
			-1050,83	25-05-19			
			-1050,83	25-06-19			
			-1050,83	24-07-19			
			-1050,83	27-08-19			
			-1050,83	24-10-19			
			-1050,83	26-10-19			
			-1050,83	21-11-19			
			-1050,83	21-12-19	-13644,24		
Attje Kuiken			-6233,53		-6233,53		BREDA
Lilianne Ploumen			-5669,04		-5669,04		AMSTERDAM
Kati Piri			-5937,13		-5937,13		'S-GRAVENHAGE
Jetra Klijnsma			-408,24		-4645,80		'S-GRAVENHAGE
Frans Timmermans	-4237,56		-8291,74		-8291,74		TERVUREN België
William Moorlag			-5638,20		-5638,20		BLAUWESTAD
Nelleke Vedelaar			-6059,54		-6059,54		ZWOLLE
TOTAAL					-92.600,91		

With accountants
in non-profit

schulden > € 25.000 vereniging en neveninstellingen zoals gevraagd in de WFPP

datum	Crediteurnummer	Crediteur	Bedragen	Adres	postcode/woonplaats
31-12-2019		rekening courant PVDA-FMS	287.741,82	Leegwater plein 45	2523 DB Den Haag
31-12-2018	38468	Platina Argenta Events Bussines comp		119.528,75 Benoordenhoutseweg 23	2596 BA Den Haag
31-12-2019	36808	Pylades		53.002,40 Anna Horstinkstraat 1	1382 MN Weesp
31-12-2019	38295	NIS5		99.781,14 Danzigerkade 17	1013 AP Amsterdam
31-12-2019	38179	Ditmeyers Group B.V		72.231,19 Diemenstraat 86	1013 CN Amsterdam
31-12-2019	36991	Enablist/Participation tools		50.285,09 Friezenstraat 24	2033 EA Haarlem
31-12-2019	35583	Hrm advisering Arjan/Forte		43.491,75 Mensinge 19	7608 AT Almelo
31-12-2019	38248	It Creation		114.344,34 Nieuwland Parc 155	3351 LJ Papendrecht
31-12-2019	38850	Stroom mediacommunicatie		149.906,95 goudsesingel 188	3011 KD Rotterdam
31-12-2019	1115	Van Slobbe Reclame bv		28.918,46 Escudostraat 38	2991 XV Barendrecht
31-12-2019	37825	With accountants		75.425,96 postbus 2150	2400 CD Alphen a/d Rijn
31-12-2019	38870	Groenewegen		58.105,23 Weg en bos 78	2661 GZ Bergschenhoek
31-12-2019	35267	Max.nl		131.445,93 roggestraat 44	7311 CD Apeldoorn
31-12-2019	1167	Mediacenter		108.869,20 Metaalhof 27	3067 GM Rotterdam
31-12-2019	37794	Persgroep nederland bv		65.809,48 postbus 2104	1000 CC Amsterdam
31-12-2019	38741	P A Vermijs		36.299,55 Salvador allendestraat 45	3065 ED Rotterdam
31-12-2019	34475	1931 congressentrum Brabantallen		41.455,13 Oude Engelseweg 1	5222 AA DenBosch
8-1-2020		Belastingdienst inz. Loonheffingen	52.550,00		
4-2-2019		Belastingdienst inz. Loonheffingen	56.461,00		
4-3-2019		Belastingdienst inz. Loonheffingen	56.937,00		
6-4-2019		Belastingdienst inz. Loonheffingen	58.531,00		
5-5-2019		Belastingdienst inz. Loonheffingen	123.910,00		
4-6-2019		Belastingdienst inz. Loonheffingen	65.712,00		
6-7-2019		Belastingdienst inz. Loonheffingen	53.248,00		
5-8-2019		Belastingdienst inz. Loonheffingen	53.410,00		
6-9-2019		Belastingdienst inz. Loonheffingen	55.012,00		
6-10-2019		Belastingdienst inz. Loonheffingen	58.967,00		
5-11-2019		Belastingdienst inz. Loonheffingen	54.586,00		
1-12-2019		Belastingdienst inz. Loonheffingen	87.764,00		
			777.088,00 spaklerweg 4		1096 BA Amsterdam

With accountants
in non-profit

NSTELLING

ongse Socialisten
chulden > € 25,000
stichting Dr.J.M. Den Uyl Lezing
chulden > € 25,000
Maria Beckmanstichting
chulden > € 25,000
oundation Max van der Stoep

NIHIL
NIHIL
NIHIL
Russia Travel

88.892,35 Postbus 20553
1001 NN Amsterdam

With accountants
in non-profit

Jaarverslag en jaarrekening 2019

JAARVERSLAG 2019

Ten geleide

De Partij van de Arbeid is een vereniging in actie en werkt aan de sociaaldemocratische agenda voor de toekomst. We brengen de idealen in de praktijk. De verhalen en ervaringen van mensen stellen we centraal. We zoeken voortdurend naar bondgenoten om gezamenlijk de strijd aan te gaan en zijn gericht op politieke actie en resultaten. Dit blijft onveranderd onze inzet en focus.

Het persoonlijke contact met mensen is de basis van onze actiegerichte politiek en daarmee ook van de campagnes die wij voeren; in de eerste maanden van 2019 tijdens de verkiezingscampagne voor de provinciale staten, de waterschappen en de Eerste Kamer. Kort daarop volgend de verkiezingen voor het Europees Parlement waar de PvdA de grootste partij werd. De Partij heeft alle denkbare energie en inzet verzameld om, tot in de laatste uren voordat de stembussen sloten, in alle dorpen en steden in ons land het gesprek aan te gaan. De gedrevenheid en het enthousiasme van de duizenden vrijwilligers is het kapitaal van de Partij. De verkiezingsresultaten geven vertrouwen voor de toekomst.

De Partij van de Arbeid is en blijft een brede volkspartij. Dat gaat over de waarden waar de partij voor staat, de strijd die zij voert om verschillende groepen in de samenleving te verbinden, met de inzet van de circa 1000 politici en bestuurders en met de meer dan 41000 leden. Zij vormen de basis en zijn een bron van inspiratie en kennis.

In het financieel jaarverslag vindt u de verklaring over de activiteiten en keuzes over het jaar 2019. 2017 was een voor de PvdA om uiteenlopende redenen een buitengewoon ingewikkeld jaar. 2018 was het jaar van de verantwoorde keuzes, het opbouwen van het vermogen en investeringen in de toekomst. In 2019 boeken we wederom een goed resultaat. De reserves stijgen en de vorderingen en afschrijvingslasten lopen terug. Daarbij komt dat de subsidie aan politieke partijen is verhoogd.

We benaderen het niveau van wat we beschouwen als verantwoorde financiële buffers en een gezonde financiële huishouding. De PvdA treedt de toekomst vastberaden, en met een solide basis, tegemoet.

Tot slot, door de maatregelen van de overheid ter voorkoming van verdere verspreiding van het Coronavirus heeft de controle van de lokale kascontrolecommissie niet in de volle breedte plaats kunnen vinden evenals een gedeelte van de jaarrekeningen. Deze zijn enkel intern gecontroleerd. Deze kascontroles zullen op een later tijdstip worden uitgevoerd.

Inhoudsopgave

Bestuursverslag	Pagina
1. Een solide basis voor vernieuwing	4
2. Structuur van de Partij	8
3. Internationaal Secretariaat	10
4. Financieel beheer en reserves	13
 Jaarrekening	
5. Financiële uitkomsten 2019	16
6. Bestuurlijke banden	18
7. Jaarrekening Vereniging Partij van de Arbeid	19
 Overige gegevens	
8. Controleverklaring van onafhankelijke accountant	37

1. Een solide basis voor vernieuwing

In 2019 heeft de PvdA verder gewerkt aan het op orde krijgen van de basis in financiële en organisatorische zin. In 2019 zijn daarin belangrijke stappen gezet, zoals ook terug te zien is in de jaarrekening. Het partijbestuur heeft in 2019 ingezet op de ontwikkeling van verjonging in de partij. Ook is er gewerkt aan de sociaaldemocratische agenda van de toekomst. In 2019 zijn verder campagnes gevoerd voor de provinciale staten- en waterschapsverkiezingen en voor de verkiezing van het Europees Parlement.

Provinciale Staten- en Waterschapsverkiezingen en Europese verkiezingen 2019

In het najaar van 2018 zijn de voorbereidingen gestart voor de lijstsamenstelling voor de verkiezingen voor het Europees Parlement en de Eerste Kamer in 2019. In maart 2018 werden de kandidaatstellingscommissies voor het Europees Parlement en Eerste Kamer samengesteld en in september 2018 werden de opdrachten voor de commissies, met de profielen voor de lijsten vastgesteld. Qua campagne was voor deze verkiezingen het voorjaar van 2019 essentieel. Met de verkiezingen voor de Provinciale Staten en Waterschappen en die voor het Europees Parlement wilden we als PvdA een goed resultaat neerzetten en laten zien dat we in een opgaande lijn zaten t.o.v. het resultaat in 2017.

Provinciale Staten en Waterschapsverkiezingen: bij de PS-verkiezingen hebben we landelijk een ondersteunende rol vervuld. Elke provincie had zijn eigen campagneteam en landelijk probeerden zoveel mogelijk te helpen en een overkoepelende boodschap te hebben. Uiteraard hebben we zoveel mogelijk filmpjes/ banners/ materiaal beschikbaar gesteld. Lodewijk is volop het land in gegaan, zo ook de kandidaten op de lijst voor de Europese verkiezingen. Met de 12 campagneleiders vond goede afstemming en wederzijdse inspiratie plaats in gezamenlijke sessies en appgroepen. Drie weken voor de verkiezingen hebben we onze 'zeker-zijn van een eerlijke toekomst-spot' geïntroduceerd, waarin we ons Zeker Zijn verhaal in 30 seconden vertellen.

Uiteindelijk was onze uitslag boven verwachting en zagen we in vergelijking met de landelijke en de gemeenteraadsverkiezingen een duidelijke stijging in zowel absolute aantal stemmen als ook in het percentage stemmen. In de 12 provincies haalde de PvdA 53 zetels, een verlies van tien zetels t.o.v. de verkiezingen in 2015, maar een grote verbetering t.o.v. de uitslag in 2017. De coalitieonderhandelingen die volgden hadden tot resultaat dat de PvdA toetrad tot 11 van de 12 provinciebesturen.

Ook in de waterschappen werd de aansluiting bij de 'Zeker zijn'-campagne gevonden. In de 21 waterschappen haalde de PvdA 49 van de 442 zetels.

Europese Verkiezingen: onze Europese verkiezingscampagne draaide voor een zeer belangrijk deel om onze lijsttrekker en Spitzenkandidaat namens de sociaaldemocraten Frans Timmermans. Frans toerde door heel Europa, dus de dagen dat hij wel in Nederland was hebben we volgepland met activiteiten, feesten en heel veel media-optredens. Dit in goede samenwerking met het internationaal secretariaat. Qua vormgeving, materiaal, boodschap en social media was de landelijke campagne leidend. De andere kandidaten hebben we zo veel mogelijk ondersteund in het opbouwen van hun eigen campagneteam. Het enthousiasme van alle kandidaten en campaigners was al die maanden voelbaar. En toen op 23 mei in dat café in Den Haag de eerste exitpoll bekend gemaakt werd, was dit een enorm ontroerend moment. Na al die moeilijke jaren hadden de meeste kiezers hun vertrouwen aan de PvdA gegeven. Een prachtig moment dat uiteindelijk heeft geresulteerd in een ijzersterk team van zes Europarlementariërs en Frans Timmermans die verantwoordelijk is voor misschien wel het belangrijkste project van de EU: de European Green Deal.

Partijbijeenkomsten

Ook zijn in 2019 er verschillende evenementen georganiseerd, zoals het feest rond het Eurovisiesongfestival in het kader van de Europese campagne, het Toekomstlab in Eindhoven, bijeenkomsten rond specifieke thema's en allerlei campagne-events. Daarnaast is ook het jaarlijkse congres gehouden. Voor 2019 ging het om het congres in januari 2019 in Den Bosch en een ledenraad in Eindhoven in november van dat jaar. In al onze bijeenkomsten hebben we willen laten zien dat ze niet alleen de belichaming zijn van onze ledendemocratie, maar dat ze ook op een aansprekende en creatieve manier podium bieden aan wat wij als partij willen uitstralen. Zowel ter plekke, als digitaal, in aanloop en na afloop van onze bijeenkomsten en congressen en in de manier waarop we erover communiceren. Zodat de PvdA een club is waar je bij wil horen en waar je je stempel kan drukken op de uitwerking van onze idealen en de toekomst van onze samenleving.

Congres 19 januari 2019

Op 19 januari vond het jaarlijkse congres plaats in Den Bosch. Op dit congres werd het programma voor de Europese Parlementsverkiezingen besproken en vastgesteld. Ook stelde het congres de kandidatenlijsten vast voor de delegatie in het Europees Parlement en voor de Eerste Kamer. De leider van de SPD, Andrea Nahles, sprak als buitenlandse gast het congres toe. Ook werden er moties behandeld. Het plenaire gedeelte van het congres werd afgesloten met een toespraak van politiek leider Lodewijk Asscher.

Naast het plenaire programma was er ook een uitgebreid wandelgangenprogramma, met standjes van netwerken en nevenorganisaties, en met workshops en debatten over verschillende onderwerpen. Ook werd er een actie op straat georganiseerd door de afdeling Den Bosch.

Toekomstlab en Ledenraad Eindhoven 16 november 2019

Het Toekomstlab dat op 16 november in Eindhoven werd gehouden, stond in het teken van de ontwikkeling van een sociaal-democratische agenda voor de toekomst. In de ochtend was er een plenair gedeelte, waar een aantal moties werd behandeld. Daarna werden er twee rondes subsessies gehouden, waarbij leden op verschillende thema's met elkaar in gesprek konden over de thema's van de sociaal-democratische agenda van de toekomst. In de middag was er een plenaire sessie waar Lodewijk Asscher sprak en waar de nieuwe Europarlementariërs hun eerste ervaringen deelden. Naast de subsessies die in het teken stonden van 'Zeker zijn van een eerlijke toekomst', waren er ook subsessies over verjonging en over de toekomst van de ledendemocratie.

Ledendemocratie

De werkgroep Ledendemocratie heeft in 2019 onderzoek gedaan en advies hoe de ledendemocratie te verbeteren. Daarbij zijn de aanbevelingen uit het rapport van de commissie Noten als leidraad genomen:

- Iedereen stemt real time online daar waar mogelijk.
- We ontkoppelen de eenheid van inhoud, plaats en tijd: (besluitvorming hoeft niet fysiek in een vergadering plaats te vinden).
- We introduceren voor iedereen de mogelijkheid om te agenderen.
- We introduceren nieuwe collectiviteiten.
- We creëren een plein waarop leden elkaar kunnen ontmoeten.

Tijdens het congres of Politieke Ledenraad wordt gestemd via de tool PvdA Stemt. Op deze website kan ieder lid met ledenrechten real time online stemmen. Bovendien kan dit stemmen los van plaats gebeuren, besluitvorming hoeft niet fysiek in een vergadering plaats te vinden.

De PvdA is de eerste Nederlandse politieke partij die alle leden de mogelijkheid geeft om onafhankelijk van de plaats waar ze zijn mee te beslissen. Ledendemocratie is een project dat is ontwikkeld met leden, technische partners en andere betrokkenen.

In 2019 heeft het partijbestuur een werkgroep ingesteld met als taak de stand van zaken van de ledendemocratie te evalueren en te adviseren. Deze werkgroep is vanaf mei 2019 aan de slag gegaan met deze opdracht. Op de ledenraad in Eindhoven in november zijn de resultaten van een enquête onder de leden gepresenteerd en is gesproken met leden over de opvolging daarvan. De werkgroep presenteert haar rapport tijdens het partijcongres in 2020.

Projecten in 2020

Communicatie

In 2019 is het team communicatie uitgebreid. Zodat we beter toegerust zijn op alle online uitdagingen. Er is een data-specialist aangetrokken en we hebben echt veel werk kunnen verzetten op zowel onze kanalen als in onze digitale infrastructuur. Daarbij zijn we qua uitgaven binnen de vooraf gestelde budgetten gebleven.

Samenwerken met afdelingen en fracties

We zijn een partij met honderden afdelingen en duizenden vertegenwoordigers die dagelijks namens de PvdA politiek bedrijven. Hoe beter we samenwerken en hoe beter we samen dezelfde boodschap verkondigen, des te herkenbaarder we zijn. Daarom is in 2019 ruimte gevonden om ons team van political organisers uit te breiden. Zo kunnen we onze afdelingen nog beter ondersteunen en zorgen dat onze acties impact en focus hebben.

Zeker Zijn

Om deze focus te vertalen in woord en beeld hebben we de Zeker Zijn-campagne ontwikkeld. Dit is de basis van onze communicatie. De afgelopen jaren hebben we heel veel geïnvesteerd in trainingen en workshops om onze hele vereniging de basisbeginselen bij te brengen. Wij merken dat dit zijn vruchten afwerpt. Afdelingen zijn blij met de focus en de gebruiksvriendelijke ontwerpen en toolboxes die wij voor hen hebben gemaakt. Daar gaan we zeker mee door.

Permanente Campagne

Een verkiezingscampagne win je niet in de laatste weken, die win je in vier jaar tijd. Door consequent een herkenbaar verhaal te vertellen en actie te voeren voor je idealen en de mensen voor wie je vecht. Vanuit het partijbureau proberen we dit zoveel mogelijk te stimuleren en afdelingen zoveel mogelijk te helpen bij het bedenken van acties die impact hebben. Hierbij gebruiken we altijd de Zeker Zijn-campagne.

Een aantal voorbeelden van de vele gezamenlijke acties:

- Hartjeleraar: Deze actie voeren we al een meer dan een jaar en intensiveren we telkens als er weer een moment is dat het onderwijs in actie komt. Samen met de afdelingen hebben we duizenden taartjes rondgebracht en posters opgeplakt. Waren we aanwezig bij alle acties en hebben we honderden en honderden leraren zowel online als offline bedankt voor het geweldige werk dat ze dag in dag uit doen.
- Rondom de #pensioendeal hebben we talloze filmpjes en q en a's gemaakt. Over waarom het zo belangrijk is dat mensen kunnen vertrouwen op een goed pensioen en waarom we het bijvoorbeeld belangrijk vinden dat mensen met een zwaar beroep eerder kunnen stoppen met werken.

- Dankjedokter / #hartjezorg. Rondom de stakingen van zorgmedewerkers zijn we in veel buurten de straat op gegaan om te vragen waarom zij hun dokter willen bedanken. Dat leverde prachtige gesprekken op die we vervolgens hebben afgeleverd bij de zorgmedewerkers in de buurt.

Political Organising: (regionale) actie!

We zijn een partij die in actie komt. Waar we (jonge) mensen de ruimte geven om hun dromen na te jagen, met elkaar in discussie te gaan, samen op te trekken, onrecht zien en dat bestrijden. We willen een partij zijn die naast de bestaande partijstructuur op een vernieuwende manier van samen komen en interactie met de leden.

Het vehikel waarlangs we die activiteiten de afgelopen 2 jaar hebben georganiseerd zijn de Actiecentra. Om hier vanuit de organisatie vorm en inhoud aan te geven zijn eind 2017 de kwartiermakers aangesteld. 5 personen gekoppeld aan een landsdeel, die elk 20 uur per week aan de slag zijn gegaan met het aanhalen van de banden, netwerken en bijeenkomsten organiseren rondom regionale thema's en resultaten zichtbaar te maken.

De kwartiermakers van die zogenaamde actiecentra, zijn stuk voor stuk mensen die uitstekend in staat zijn om hun regio te bedienen en zaken te organiseren. Ze hebben de afgelopen twee jaar hard getrokken aan de organisatie van congressen, ledendagen, onderwijsstakingen, klimaatacties en de viering 125 jaar Sociaal Democratie. Andersoortige activiteiten van de kwartiermakers zijn het ontwikkelen van en verspreiden van zogenaamde toolkits voor het uitvoeren van acties door lokale afdelingen. Zoals bijvoorbeeld "De nacht van de arbeid", "Tegel eruit, plant erin, hoe moet je canvassen, hoe organiseer je een buurtbivak, maar ook hoe ga je om met nieuwe leden op een eerste vergadering. Een overzicht van die toolkits is te vinden op mijn PvdA. Daarnaast worden ze regelmatig onder de aandacht gebracht via de nieuwsflitsen

De kwartiermakers worden in hun regio inmiddels gekend en gewaardeerd. Afdelingen en Gewesten weten de mensen te vinden. En in het eerste weekend van september 2019 zijn in alle regio's, op Zuid na, bijeenkomsten georganiseerd rondom de Zekerheidscampagne met als thema "wonen".

Mede daarom en vanwege personele wisselingen maar ook op weg naar de verkiezingen in maart 2021 is besloten om werkwijze van het team projecten op enkele punten aan te passen en aan te scherpen. Doel van die aanpassing is dat voor de vereniging en het team nog duidelijker wordt waar verantwoordelijkheden worden belegd en hoe en wie de prioriteiten bepaalt. De actiecentra laten we los. We zetten in daar waar de energie al is of daar waar we die willen brengen.

2. Structuur van de partij

Partijbestuur

Het partijbestuur bestond in 2019 uit de volgende personen:

Nelleke Vedelaar: Partijvoorzitter

Hélène Oppatja: Partijbestuurslid en vicevoorzitter

Kati Piri: Internationaal secretaris

Ard van der Tuuk: Penningmeester (tot 9 maart 2020)

Annemieke Wissink-Berkers: Partijbestuurslid (tot 9 maart 2020)

Harry Vogelaar: Partijbestuurslid

Naima Ajouaou: Partijbestuurslid

Osman Cifci: Partijbestuurslid

Stella van Gent: Partijbestuurslid

Hayte de Jong: Partijbestuurslid

Kristina van der Molen: Partijbestuurslid

Q.q. leden

Lodewijk Asscher: Politiek leider, fractievoorzitter Tweede Kamerfractie

Esther-Mirjam Sent: Fractievoorzitter Eerste Kamer (tot mei 2019)

Mei Li Vos: fractievoorzitter Eerste Kamer (vanaf mei 2019)

Paul Tang: Delegatieleider Nederlandse leden in de socialistische fractie in het Europees Parlement (tot mei 2019)

Agnes Jongerius: Delegatieleider Nederlandse leden in de socialistische fractie in het Europees Parlement (vanaf mei 2019)

Adviserende leden:

Klara Boonstra: Directeur Wiardi Beckman Stichting

Arjen Berkvens: Directeur Foundation Max van der Stoep

Twan Wilmes: voorzitter Jonge Socialisten (tot juni 2019)

Luna Koops: voorzitter Jonge Socialisten (vanaf juni 2019)

Leen Verbeek: Voorzitter Centrum voor Lokaal Bestuur

Partijbureau

Het partijbestuur is het door het congres gekozen orgaan dat belast is met de algemene leiding van de partij, het beheer van de partijorganisatie en het uitvoeren van taken en bevoegdheden die hem zijn toegewezen. Het Bestuurssecretariaat is verantwoordelijk voor de directe ondersteuning van het Partijbestuur. Het Partijbureau ondersteunt het landelijk PvdA-bestuur in de dagelijkse uitvoering.

MT

Het partijbureau werd gedurende het jaar 2019 geleid door het MT:

Martijn Brandenburg: directeur

Christa Clabbers: teamleider team projecten (tot september 2019)

André Plancius: teamleider team projecten (vanaf september 2019)

Sebastiaan Timmermans: teamleider team communicatie (vanaf september 2019)

Irma Hokke: controller

Partijorganen en partijcommissies

Binnen de PvdA zijn diverse commissies actief:

De Verenigingsraad

De Verenigingsraad heeft tot taak beslissingen te nemen over in de reglementen omschreven organisatorische en financiële aangelegenheden van de vereniging en om over andere organisatorische en financiële kwesties gevraagd en ongevraagd advies te geven aan het partijbestuur. In 2018 heeft de Verenigingsraad de plannen concreet gemaakt door het benoemen van commissie rondom de thema's financiën, strategie & ledendemocratie, communicatie, ICT. Met als doel om de verdieping te zoeken op onderwerpen, tussentijds op thema de verbinding te zoeken met partijbestuur en partijbureau en om vanuit de eigen gelederen de leden van de Verenigingsraad advies te geven. In 2019 zijn de afspraken gemaakt die de samenwerking en afstemming nog verder moet verbeteren.

Het Presidium

Het presidium bestaat uit negen leden, tweejaarlijks gekozen door het congres. Het presidium bereidt het traject naar het congres voor en leidt de discussies en de besluitvorming op het congres. Voorts is het presidium verantwoordelijk voor het leiden en modereren van de discussies in de Verenigingsraad en de Politieke Ledenraad. Het presidium komt met regelmaat bijeen. Het presidium is het orgaan dat toeziet op een goede en transparante naleving van besluitvormingsprocessen binnen de partij. Het fungeert ook als stembureau en stelt de uitslag van de ledenraadplegingen vast.

Het Presidium werd vanaf januari 2019 voorgezeten door Rita Weeda. Martien Brander is vicevoorzitter.

Beroepscommissie

De beroepscommissie bestaat uit vier leden, gekozen door het congres voor een periode van vier jaar.

Reglementencommissie

De Reglementencommissie is een door het partijbestuur ingestelde commissie, die het partijbestuur gevraagd en ongevraagd adviseert over de statuten en reglementen van de PvdA.

Commissie integriteit

De PvdA hecht grote waarde aan integriteit van leden, volksvertegenwoordigers en bestuurders. Er is een permanente commissie integriteit die het partijbestuur gevraagd en ongevraagd advies kan geven over zaken die raken aan de integriteit.

3. Internationaal Secretariaat 2019

De Partij van de Arbeid is een internationale partij. Internationale solidariteit is een van de belangrijkste waarden van onze partij en de sociaaldemocratie als geheel. Voor sociaaldemocraten staan het bestrijden van ongelijkheid en het verdedigen van mensenrechten centraal. Juist wanneer deze rechten onder druk staan, zoals nu in landen rondom maar ook binnen de Europese Unie het geval is, is deze inzet belangrijker dan ooit.

Het internationaal secretariaat (IS) heeft als taak de internationale samenwerking hoog op de agenda te houden. Dit geldt voor de discussie binnen de partij, de vorming van de politieke agenda en in het contact met internationale netwerken en zusterpartijen. In 2019 heeft het IS fors geïnvesteerd in het internationale netwerk van de PvdA en zodoende dit intensieve netwerk ten gunste van de partij en de politieke leiding kunnen inzetten. Op deze manier heeft het IS de PvdA steviger neergezet als een internationaal georiënteerde partij. Daarbij speelde de overwinning tijdens de Europese verkiezingen van mei 2019, met Frans Timmermans als Spitzenkandidaat, een essentiële rol.

Internationaal en Europees Netwerk

Europese Verkiezingen

In het begin van 2019 heeft de programmacommissie, ondersteund vanuit het IS, gewerkt aan de afronding van het PvdA-verkiezingsprogramma voor deze verkiezingen. De internationaal secretaris maakte ook deel uit van de commissie. Voorafgaand aan het schrijven van het programma, ontwierpen we de online tool 'Denk mee over Europa'. Daarin konden zowel leden als niet-leden hun ideeën voor het verkiezingsprogramma insturen. Daarnaast organiseerden we een inspraakdag, waarop externe organisaties, experts en partijnetwerken langs konden komen om hun suggesties aan de programmacommissie mee te geven.

Verder is er in 2019 binnen de PES gewerkt aan acht gezamenlijke resoluties op de thema's sociaal Europa, economie, democratie, jeugd, gender, migratie, internationaal beleid en klimaat. Het IS heeft in de discussie over deze resoluties de PvdA vertegenwoordigd. Deze resoluties leidden uiteindelijk tot een PES-manifest voor de EP-verkiezingen. Ook waren vertegenwoordigers van de PvdA in februari 2019, onder andere Lodewijk Asscher, aanwezig bij het verkiezingscongres van de PES in Madrid. Tijdens dit congres werd Frans officieel gekozen als Spitzenkandidaat namens de Europese sociaaldemocraten.

Het resultaat is bekend: met Frans als Spitzenkandidaat werd een goed resultaat behaald voor de Europese sociaaldemocraten en werd de PvdA de grootste partij van Nederland. De verkiezingen voor het Europees Parlement in mei 2019 waren bovendien een belangrijke kans om het debat over Europa te voeren, in het bijzonder door de sleutelrol die Frans en de gehele partij speelde in de Europese campagne. Dit bood de uitgelezen mogelijkheid om de contacten die in deze periode zijn geïntensiveerd verder uit te bouwen. Hier is het IS in de tweede helft van 2019 mee begonnen.

Contacten met onze zusterpartijen

Het intensiveren van het internationale netwerk deden we door onder andere actief lid te blijven en te betalen voor de lidmaatschappen van internationale netwerken als de Party of European Socialists (PES) en de Progressive Alliance (PA). Het IS vertegenwoordigde de PvdA in deze

netwerken. Kati Piri en Lodewijk Asscher zijn afgelopen jaar gekozen als bestuursleden van de PA voor de periode 2020-2022. Daarnaast namen we actief deel aan de discussies en themabijeenkomsten binnen de PES en PA, hierbij ondersteund door onze gekozen PES-delegatie (tijdens het congres van maart 2020 zijn nieuwe leden gekozen) en de buitenlandwoordvoerders van de PvdA. Verder heeft het IS, in samenwerking met de Tweede Kamerfractie en Eurodelegatie, ingezet op het versterken van onze banden met zusterpartijen door vaker bij hen langs te gaan of congressen te bezoeken. Gezien de gelijkenissen tussen de maatschappijen in Scandinavië en Nederland en het feit dat in zowel Zweden, Finland en Denemarken op dit moment sociaaldemocraten aan de macht zijn, was het aanhalen van de banden met de 'Nordics' in het algeheel een belangrijke focus voor 2019. Een voorbeeld hiervan is het bezoek in september aan het partijcongres van de Deense zusterpartij. Ook begon in 2019 de voorbereiding van het bezoek van medewerkers en vertegenwoordigers van het partijbureau en het partijbestuur aan onze zusterpartijen in Stockholm en Helsinki. Ten laatste bracht het IS in november

- naar aanleiding van de herdenking van 30 jaar val van de muur
- een bezoek aan vertegenwoordigers van de SPD in Berlijn.

Netwerk binnen de partij

Het IS vormt de verbinding tussen de verschillende PvdA-buitenlandwoordvoerders en internationaal georiënteerde netwerken binnen de PvdA. Daarom organiseerden we eens in de maand het 'Overleg Internationaal', waarin alle netwerken en woordvoerders vertegenwoordigd zijn. Daarnaast zijn de Buitenlandcommissie, Landelijke Werkgroep Europa, het Netwerk Defensie en het Roze Netwerk van groot belang voor het internationale werk van de PvdA. Het IS speelde een actieve rol bij het ondersteunen van de netwerken. Zo steunde het IS waar nodig de voorzitters van de netwerken bij het opzetten van vergaderingen en het uitnodigen van sprekers/kamerleden. In het geval van de Buitenlandcommissie heeft het IS in 2019 het secretariaat op zich genomen. Daarnaast stuurden we geregeld (gemiddeld eens in de 4-6 weken) een nieuwsbrief uit naar leden met een interesse voor internationale onderwerpen.

Evenementen

Het IS organiseerde voor leden en andere geïnteresseerden in 2019 enkele (publieks)evenementen aangaande relevante internationale thema's. Deze stonden met name in teken van de Europese Verkiezingen. Zo maakte het IS het dagprogramma van Frans op Bevrijdingsdag. Ook heeft het een actieve bijdrage geleverd aan de 'Tour de Frans', waarbij 30 jongeren uit verschillende landen met een bus meereisden met de campagne van Frans. Dit heeft tot veel beeldmateriaal en support voor Frans tijdens de campagne geleid. Daarnaast gold het organiseren van het grote 'Eurovision' event op 18 mei als een absoluut hoogtepunt. Ook voor andere kandidaten op de verkiezingslijst speelde het IS een rol bij het ondersteunen van het organiseren van activiteiten en in het voorbereiden voor debatten. Tijdens het partijcongres in Den Bosch organiseerde het IS een internationaal bezoekersprogramma dat druk werd bezocht door ambassadeurs en vertegenwoordigers van zusterpartijen.

Profiel politieke leiding

Daarnaast is het IS in 2019 ook begonnen met het uitstippelen van de inhoudelijke internationale agenda in aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen van maart 2021. Een koers met discipline op een aantal herkenbare thema's en vernieuwing in oplossingen. Hierbij speelt het profiel van de politieke leiding een belangrijke rol. Onderdeel van deze ambitie was de nieuwe constructie waarbij Ties Huis in 't Veld, begonnen in september 2019 als medewerker van het internationaal secretariaat als opvolger van Roos Lankhorst, zowel actief is op het partijbureau als in de Tweede Kamer. Onder supervisie van de internationaal secretaris, hielp Ties voor Nelleke, Lodewijk en diverse kamerleden bij het organiseren van werkbezoeken en het opzetten van internationale contacten. Voor Lodewijk ondersteunde het IS bij de inhoudelijke voorbereiding van internationale en Europese debatten in de Tweede Kamer. Daarnaast maakten we afspraken met experts en adviseurs op internationale zaken, zowel in Den Haag als in het buitenland. Zo hielp het IS bij het organiseren van zowel het bezoek van Lodewijk (met Lilianne Ploumen, Sebastiaan Timmermans en de internationaal secretaris) aan Washington D.C als het bezoek, voorafgaand aan de lokale herverkiezingen in Istanboel, van Lilianne Ploumen en de internationaal secretaris aan Turkije. Deze initiatieven tezamen versterkten de internationale agenda van de politieke leiding, en daarmee die van de partij.

4. Financieel beheer, Risicopreventie en reserves

A. Structuur PvdA

Statutair is bepaald dat de Vereniging Partij van de Arbeid één rechtspersoon is met een decentrale partijstructuur.

Gewesten en Afdelingen zijn in principe autonoom in de besteding van de middelen die zij ter beschikking hebben gekregen van het partijbestuur, maar dienen zich daarbij te houden aan richtlijnen van het partijbestuur, omdat daar de financiële en juridische eindverantwoordelijkheid ligt. Deze richtlijnen kunnen betrekking hebben op voorschriften over de gang van zaken binnen de gewesten en afdelingen (beheer van de middelen, dubbele autorisatie bij hoge uitgaven, wijze van controle en verantwoording), zowel als op de relatie met het partijbestuur (het indienen van begrotingen en jaarrekeningen, het verschaffen van inlichtingen, etc.).

B. Geldstromen

De financiering van de PvdA is afhankelijk van een aantal geldstromen.

- De eerste geldstroom zijn de inkomsten uit de contributie van leden.
- Een tweede voorname geldstroom is de subsidie die verstrekt wordt door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en deels gebaseerd is op het aantal zetels in de Tweede Kamer en deels op het aantal subsidiabele leden van de partij.
- Een derde geldstroom zijn de aanvullende en specifieke contributies van de politici
- Een vierde geldstroom is die van het werven van fondsen.

C. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit twee reserves: de continuïteitsreserve en de bestemmingsreserve. Onder de continuïteitsreserve is opgenomen dat deel van het eigen vermogen, waarover het bestuur binnen de statutaire doelstellingen van de Vereniging Partij van de Arbeid vrij kan beschikken. Onder de bestemmingsreserves zijn reserves opgenomen waaraan door het bestuur van de vereniging een beperkte bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan op grond van de statuten zou bestaan.

D. Bestemmingsreserve

Er is besloten om met één bestemmingsreserve te werken, waaraan de geoormerkte gelden worden gedoteerd en waaruit ten gunste van campagnes onttrekkingen worden gedaan ter financiering van de landelijke verkiezingscampagnes voor het Europees Parlement, de Tweede en Eerste Kamer, de Provinciale Staten en de Gemeenteraad. Tevens worden uit deze reserve afdrachten aan afdelingen gefinancierd voor de GR-verkiezingscampagnes.

Uitgaven die worden gedekt uit bestemmingsreserves worden in de resultatenrekening verantwoord en via de resultaatbestemming ten laste van de betreffende reserve gebracht. Wijzigingen in de beperking van de bestemming van de reserve, welke door de daartoe bevoegde organen of instanties worden aangebracht, worden als overige mutatie binnen het eigen vermogen verwerkt.

E. Continuïteitsreserve

De Continuïteitsreserve (ook wel Algemene reserve of weerstandsvermogen genoemd) wordt aangewend voor alles wat geen betrekking heeft op de Bestemmingsreserve en staat geheel ter vrije beschikking aan alle activiteiten die niet geformuleerd zijn voor de Bestemmingsreserve.

F. Verslaglegging

Tot het jaar 2017 viel de Vereniging PvdA qua regels voor de jaarlijkse verslaglegging onder "Richtlijn voor de jaarverslaggeving RJ640 voor organisaties-zonder-winststreven".

Sinds 2018 is de jaarlijkse verslaglegging binnen het regime komen te vallen van de "Richtlijn voor de jaarverslaggeving Kleine-organisaties-zonder-winststreven" (Rk-C1).

G. Effecten in 2019 op de organisatie op het landelijk partijbureau

Het jaar 2019 kon op landelijk niveau worden afgesloten met een positief resultaat ad € 966.533,--.

Alle inspanningen in de bedrijfs- en campagnevoering samen met de aangepaste afdrachtensystematiek naar aanleiding van het zetelverlies in 2017 hebben opnieuw resultaat opgeleverd en een uitkomst die € 815.279,-- gunstiger uitvalt dan bij het opstellen van de landelijke bedrijfsvoerings- en campagnebegrotingen 2019 als haalbaar werd geacht.

Dankzij dit resultaat is op landelijk niveau een belangrijk deel van de noodzakelijke verbetering van de vermogenspositie van de vereniging gerealiseerd.

Onderstaand worden de landelijke baten en lasten beknopt weergegeven.

Landelijke staat van baten en lasten 2019			
	Begroot 2019 €	Uitkomst 2019 €	Uitkomst 2018 €
Baten			
Contributies	4.000.000	4.309.185	4.407.625
Overheidssubsidie	940.903	951.189	963.809
Overige baten	668.600	993.204	871.654
Totaal Baten	5.609.503	6.253.577	6.243.088
Lasten			
Algemene bedrijfskosten	1.189.108	1.310.451	899.479
Partijbestuur en int. Secretariaat	348.877	309.580	320.335
Directie en Bestuursondersteuning	1.615.707	1.637.865	2.004.505
Team Projecten	929.257	1.138.478	876.672
Bijdragen WBS en FMS	58.300	58.300	58.300
Financiering Gew/Afd/Netwerken	842.000	422.549	295.070
Landelijke bestede Campagnekosten	475.000	409.822	359.758
Totaal Lasten	5.458.249	5.287.044	4.814.118
Landelijk resultaat	151.254	966.533	1.428.970

Dankzij dit resultaat bedraagt het Eigen Vermogen op landelijk niveau per 31 december 2019 € 3.062.693 en is als volgt opgebouwd:

- Continuïteitsreserve € 2.286.869
- Bestemmingsreserve € 775.824

H. Samenvatting cijfers Gewesten en Afdelingen

Sinds de inwerkingtreding van de Wet Financiering Politieke Partijen in 2013 wordt de feitelijke juridische verantwoordelijkheid van het Landelijk Bestuur voor het financiële reilen en zeilen van de gehele vereniging, dus zowel centraal landelijk als decentraal lokaal, zichtbaar gemaakt in één gezamenlijke jaarrekening, omdat de Vereniging PvdA samen met de Gewesten en Afdelingen één rechtspersoon vormen.

Onderstaand worden de totale baten en lasten van de Gewesten en de Afdelingen afzonderlijk beknopt weergegeven. Ruim 98% van de door de lokale besturen ingediende jaarrekeningen werden door het Partijbureau goedgekeurd.

De cijfers in de overige (nog niet goedgekeurde of nog niet ingediende) jaarrekeningen zijn wel meegenomen, maar nog onderdeel van het goedkeuringsproces.

Door de Coronacrisis in 2020 was het lokaal niet overal mogelijk de jaarrekeningen vooraf door Kascontrolecommissies te laten controleren en laten goedkeuren door de lokale Algemene Ledenvergaderingen (ALV). De goedkeuring van een hoeveelheid lokale jaarrekeningen werd daardoor noodgedwongen door het Partijbureau verleend onder de voorwaarden dat de verklaring van de Kascontrolecommissies later alsnog zal worden ingediend en de décharge van het lokale bestuur voor het gevoerde financiële beleid door de ALV's later in het jaar alsnog plaatsvindt.

Staat van baten en lasten van de gewesten en afdelingen 2019			
	Begroot 2019	Uitkomst 2019	Uitkomst 2018
	€	€	€
Gewesten en afdelingen			
Baten			
Contributies Politici	472.386	530.806	516.913
Afdrachten Landelijk Partijbureau	600.000	324.393	209.018
Overige baten	526.794	300.008	1.495.601
Totaal Baten	1.599.180	1.155.207	2.221.532
Lasten			
Lokale organisatiekosten	407.632	290.339	538.174
Lokale Campagnekosten	537.449	605.512	2.018.358
Overige Activiteiten	442.155	306.253	1.186.134
Totaal Lasten	1.387.236	1.202.103	3.742.667
Resultaat gewesten en afdelingen	211.944	46.896-	1.521.135-

De op bladzijde 14 en 15 genoemde cijfers van de balans en staten van baten en lasten worden hierna in de hoofdstukken 5 en 7 nader toegelicht.

I. Inschatting effect Coronacrisis op de organisatie

Met het uitbreken van het Coronavirus gevolgd door de direct op te volgen maatregelen was geen rekening gehouden. In de realisatie van de begroting 2020 kan en zal het effect van de Coronacrisis zichtbaar worden. De organisatie heeft een omslag moeten maken. Van fysieke activiteiten naar digitale ontmoeting. Van kantoorwerk naar thuis werken. Plannen tav de fondsenwerving zijn enkele maanden uitgesteld. Campagnevoeren zal waarschijnlijk anders gaan dan we gewend zijn. Daarvoor worden de plannen omgevormd. In alles wat we ondernemen en plannen zullen we flexibel moeten blijven. De andere manier van organiseren vraagt behalve een verschuiving van waar geld aan besteed wordt ook om een niet voorziene investering om het digitaal werken mogelijk te maken. Kijkend naar het verloop van 2020 verwachten we geen substantieel negatief effect in het resultaat voor het jaar 2020, de inkomsten van de partij en de wijze waarop de partij in staat is te voldoen aan de kort- en langlopende schulden. In de begroting 2021 zullen we rekening houden met wat de coronacrisis kan brengen. In de hoop en de verwachting dat we de impact nog beter kunnen inschatten en overzien. De ontwikkelingen zullen nader z'n beslag krijgen in een geactualiseerde meerjarenbegroting.

Daarin wordt nauwer ingezoomd om de potentiële risico's en effecten op de financiële positie van de Partij in de komende jaren.

5. Financiële uitkomsten 2019

A. Landelijke uitkomsten, exclusief gewesten en afdelingen

De reeds in hoofdstuk 4 genoemde positieve ontwikkeling in 2019 van het landelijke resultaat ten opzichte van de landelijke Bedrijfsvoerings- en Campagnebegrotingen ad € € 815.279,-- werd veroorzaakt doordat de landelijke inkomsten € 644.074,-- hoger uitkwamen dan werd begroot en de landelijke uitgaven in totaliteit € 171.205,-- lager uitvielen dan werd begroot.

Bestemming Landelijk Resultaat 2019

Het Landelijk positieve resultaat ad € 966.533 is al volgt bestemd:

- € 415.433 ten gunste van de Bestemmingsreserve, waarmee het eindsaldo van de Landelijke Bestemmingsreserve per 31-12-2019 op € 775.824,-- is gekomen, waarbinnen € 250.000 (2/4 van € 500.000) is geoormerkt voor de GR verkiezingen in 2022.)
- € 551.100 ten gunste van de Landelijke Continuïteitsreserve, waarmee het saldo van de Continuïteitsreserve per 31-12-2019 uit op € 2.286.869 is uitgekomen.

Het totale Landelijke Eigen Vermogen bedraagt aldus per 31-12-2019 € 3.062.693 en is als volgt opgebouwd:

Vaste Activa	€ 340.141
Vorderingen	€ 682.513
Liquide Middelen	<u>€ 2.536.851</u>
	€ 3.559.505
AF:	
Voorzieningen	€ 16.010
Kortlopende schulden	<u>€ 480.802</u>
Landelijk Eigen Vermogen	<u>€ 3.062.693</u>

B. Begroting 2020 en toekomstig financieel beleid

De begroting 2020 is door het Partijbestuur vastgesteld. Alle bedragen zijn voor 2020 opnieuw beredeneerd en berekend. Hierbij is uitgegaan van conservatieve, maar realistische uitgangspunten.

BEGROTING 2020

	Landelijk	Gewesten + Afdelingen	Eliminaties	TOTAAL
Inkomsten				
Contributies 100%	4.131.000			4.131.000
Overheidssubsidie	1.559.704			1.559.704
Fondsenwerving	150.000	31.248		181.248
Extra contributies politici	570.219	477.691		1.047.910
Afdracht van Partijbureau		580.000	-580.000	0
Extra afdracht van Partijbureau		228.500	-228.500	0
Overige baten	75.100	2.519		77.619
Totaal Inkomsten	6.486.023	1.319.959	-808.500	6.997.482
Uitgaven bedrijfsvoering				
Partijbestuur	352.706			352.706
Directie/MT	420.322			420.322
Team Ondersteuning	744.060			744.060
Team Diensten	874.175			874.175
Team Projecten	1.081.862			1.081.862
Algemene Bedrijfskosten	1.045.946			1.045.946
Reguliere afdrachten	580.000		-580.000	0
Activiteiten Netwerken en groepen	10.000			10.000
Afdrachten Activiteitenfonds en Partijkantorenpot	228.500		-228.500	0
Lasten Gewesten en Afdelingen		924.995		924.995
Totaal Uitgaven	5.337.571	924.995	-808.500	5.454.066
Saldo Inkomsten en Uitgaven	1.148.452	394.964		1.543.416
AF: Geoormerkte inkomsten	-720.219			-720.219
Resultaat Bedrijfsvoering Vereniging als geheel	428.233	394.964	0	823.197

De eliminatieposten betreffen alle door het landelijke partijbureau en de gewesten en afdelingen begrote landelijke afdrachten.

Opbrengsten

De contributieopbrengst is in de begroting voor 2020 gebaseerd op 40.500 leden, die gemiddeld € 102 contributie betalen.

Het subsidievoorschot voor 2020 is echter gebaseerd op 41.500 subsidiabele leden, 9 Tweede Kamerzetels en op een iets lager basisbedrag, doordat er in 2019 meer kiezers lid zijn van een politieke partij dan in 2018 het geval was, terwijl het beschikbare bedrag bij de overheid gelijk bleef. De extra contributies van politici worden berekend op basis van 5,5% van hun politieke inkomens.

Algemene kosten

De kosten voor ICT zijn voor 2020 (exclusief personeel) begroot op € 569.755. Hiervan heeft € 221.863 betrekking op afschrijvingskosten van onder andere de volgende systemen:

- CRM,
- Ledendemocratie,
- de Canvastool "Doe Mee",
- aanpassing pvda.nl en MijnPvdA en - in beperkte mate - apparatuur.

De bijdragen aan WBS en FMS zijn onveranderd opgenomen in de begroting 2020.

Bij personeelskosten en activiteiten zijn de verschillende teams op persoonsniveau samengesteld en doorgerekend.

6. Bestuurlijke banden

Bestuurlijke banden tussen PvdA en afdelingen en gewesten

De PvdA kent per 31 december 2019 12 gewesten, 302 lokale afdelingen en 7 onderafdelingen. Gewesten en (onder-)afdelingen hebben geen eigen rechtspersoonlijkheid. Zij verkrijgen jaarlijks op grond van ledenaantal een bijdrage vanuit de landelijke PvdA-kas, mits het lokale basiskapitaal op 31 december van het afgelopen boekjaar binnen de daarvoor geldende criteria blijft. De statutaire structuur staat al beschreven in Hoofdstuk 4.

Banden tussen de PvdA en de neveninstellingen en/of verbonden partijen

Binnen de subsidie die de PvdA van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) ontvangt, zijn tevens de door BZK vastgestelde bedragen voor de Wiardi Beckman Stichting (WBS), de Foundation Max van der Stoep (FMS) en de Jonge Socialisten (JS) opgenomen. Het partijbestuur verstrekt daarnaast jaarlijks ook nog een algemene financiële bijdrage uit eigen middelen aan WBS en FMS.

WBS heeft zelfstandige huisvesting in Den Haag waar CLB ook gebruik van maakt. De andere neveninstellingen en/of verbonden partijen maken gebruik van de huisvesting, ICT en (salaris)administratie van de PvdA. Door WBS, FMS en CLB wordt daar een kostenvergoeding voor betaald. Bovendien fungeert het Team Financiën van de PvdA als administratiekantoor voor de neveninstellingen en/of verbonden partijen en heeft uit dien hoofde een rekening-courant verhouding met hen.

De PvdA staat niet garant voor neveninstellingen en/of verbonden partijen, heeft niet anderszins jegens derden verklaard verantwoordelijk te zijn voor de nakoming van verplichtingen die door de neveninstelling en/of verbonden partijen zijn aangegaan en heeft zich niet als medepartij opgesteld in contractuele verplichtingen van een neveninstelling en/of verbonden partij. De PvdA kan, behoudens vorenstaande bemoeienis, niet expliciet het operationele en financiële beleid van de neveninstellingen en/of verbonden partijen bepalen, waardoor aan de PvdA de economische voordelen van de neveninstellingen en/of verbonden partijen zouden toekomen. Om die reden vindt geen consolidatie plaats van de jaarrekening van de PvdA met de neveninstellingen.

Financieel-administratieve banden tussen de PvdA, de gewesten, afdelingen en neveninstellingen

De cijfers van de 309 (onder-)afdelingen en 12 gewesten zijn volledig samengevoegd met de landelijke cijfers tot één jaarrekening die de gehele Vereniging PvdA omvat, omdat het Partijbestuur statutair de volledige juridische verantwoordelijkheid draagt voor alles wat in de vereniging plaats vindt. De verslaglegging geeft daardoor een goed inzicht in de financiën van de Gewesten en Afdelingen.

De aandacht die het Team Financiën aan de compleetheid en juistheid van de lokale gegevens moet besteden is een arbeidsintensief proces. Evenals vorige jaren zal het Team Financiën ook in 2020 steekproefsgewijs controles op locatie uitvoeren.

7. Jaarrekening Vereniging Partij van de Arbeid

7.0 Jaarrekening voor de vereniging als geheel

Op grond van het Huishoudelijk Reglement van de Vereniging Partij van de Arbeid zijn alle gewesten en afdelingen verplicht een jaarrekening op te stellen via het daartoe door de Vereniging ontwikkelde Online Administratiesysteem (OAS) en deze tijdig in te dienen bij het Team Financiën van het Landelijke Partijbureau.

De jaarrekeningen van de gewesten en afdelingen worden door Team Financiën gecontroleerd en daarna samen met de financiële gegevens van het landelijke partijbureau geconsolideerd tot één jaarrekening die de Vereniging PvdA als geheel omvat.

De nummers die in de staatjes tussen haakjes achter de diverse onderdelen worden getoond verwijzen naar verderop in het verslag volgende toelichtingen.

7.0.1 Algemene toelichting bij de jaarrekening 2019

Voornaamste activiteiten

De Vereniging Partij van de Arbeid, is opgericht in 1946 en in 2019 nog gevestigd te Amsterdam. De vereniging is een politieke partij met een sociaaldemocratische grondslag die zich ten doel stelt haar beginselen, zoals deze nader zijn omschreven in het door haar congres vastgestelde beginselprogramma, te verwezenlijken door programma's te formuleren die leidraad zijn bij het politiek handelen van de partij en haar vertegenwoordigers, door het selecteren en verkiesbaar stellen van vertegenwoordigers, door het leveren van bestuurders in het publieke domein, door het onderhouden van wisselwerking met de samenleving, alsmede door het in stand houden van de partijorganisatie en alle overige middelen die ten dienste van dat doel staan.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de wettelijke bepalingen en overige voorschriften en richtlijnen in Nederland, voor zover deze van toepassing zijn op de PvdA. De jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van "Richtlijn voor de jaarverslaggeving Kleine-organisaties-zonder-winststreven" (RKJ-C1), geldend voor Kleine Organisaties zonder winststreven.

Alle bedragen luiden in euro's.

Continuïteit

Door een aanzienlijk versoberde bedrijfsvoering en afstemming van het activiteitsniveau op de omvang van de (verwachte) inkomsten is in 2019 een verder herstel van het eigen vermogen van de Vereniging gerealiseerd van € 2.096.160 eind 2018 naar € 3.062.693 per einde van dit jaar.

De begroting 2020 is zo opgesteld dat verdere verbetering van de continuïteitsreserve kan worden gerealiseerd. De verwachting is dat de continuïteitsreserve in 2020 verder zal toenemen naar het door het Partijbestuur vastgesteld kader van € 2.700.000.

Treasurystatuut

In 2019 is een door het Partijbestuur goedgekeurd treasurystatuut opgesteld. Met als doel een verantwoord en adequaat beheer van haar financiële middelen. In het treasurystatuut is de treasuryfunctie vastgelegd in de vorm van het aanwijzen van verantwoordelijkheden en het benoemen van handelingsvrijheid.

Jaarlijks zal een korte verantwoording hiervan in het jaarverslag worden weergegeven.

In 2019 is er een miljoen bij de ASN op een spaarrekening gezet. Ook zijn er gesprekken geweest met de Rabobank over de tarieven en dat heeft geleid tot een verlaging daarvan voor het abonnement op de RCM- pas voor de afdelingen voor de duur van een jaar. Ook is onderzocht of er een overstap naar de Triodosbank mogelijk is, maar vanwege een verouderd systeem en een klantenstop bij deze bank was het niet mogelijk om ons te faciliteren. In 2020 onderzoeken we deze mogelijkheid nogmaals.

7.0.2 Grondslagen voor consolidatie en verbonden partijen

De jaarrekeningen van de gewesten en de afdelingen die geen eigen rechtspersoonlijkheid bezitten zijn, zoals hiervoor reeds aangegeven, samengevoegd tot één jaarrekening voor de Vereniging Partij van de Arbeid.

In deze jaarrekening zijn de transacties tussen het landelijke partijbureau, de gewesten en de afdelingen derhalve geëlimineerd.

De Vereniging Partij van de Arbeid heeft een relatie met een aantal neveninstellingen en/of verbonden partijen. Omdat daarbij geen sprake is van overheersende zeggenschap of feitelijke beleidsbepalende invloed worden de jaarcijfers van deze entiteiten niet met de jaarrekening van de Vereniging Partij van de Arbeid geconsolideerd.

Het betreft de volgende entiteiten:

- Vereniging Centrum voor Lokaal Bestuur in de Partij van de Arbeid (CLB)
- Stichting Foundation Max van der Stoep for Democracy, Development and Dialogue (FMS)
- Wiardi Beckman Stichting (WBS)
- Vereniging 'De Jonge Socialisten' (JS)
- Stichting Dr. J.M. den Uyl lezing (UYL)

7.0.3 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen ervan naar de Vereniging Partij van de Arbeid zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de Staat van Baten en Lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle, of nagenoeg alle, risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden regelmatig beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden

opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten bij Vereniging Partij van de Arbeid vorderingen, liquide middelen, en kortlopende schulden. Deze worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde inclusief direct toerekenbare transactiekosten. Na de eerste opname worden financiële instrumenten gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio en direct toerekenbare transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Verstrekte leningen en overige vorderingen

Verstrekte leningen en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindervingsverliezen.

7.0.4 Materiële en immateriële vaste activa

De materiële en immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs- of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Inventaris: 10%
- Hardware: 25%
- Software: 25%
- Canvastool (software) 20%

Bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange levensduur dienen te worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdientijd van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren. Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

7.0.5 Vorderingen

De grondslagen voor de waardering van vorderingen zijn beschreven onder het 7.03 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

7.0.6 Reserves

Binnen de reserves wordt onderscheid gemaakt tussen de Continuïteitsreserve en Bestemmingsreserve.

Onder de Landelijke Continuïteitsreserve is opgenomen dat deel van de reserves, waarover het landelijk bestuur binnen de statutaire doelstellingen van de Vereniging Partij van de Arbeid vrij kan beschikken.

Onder de Landelijke Bestemmingsreserves zijn reserves opgenomen waaraan door het landelijk bestuur van de vereniging een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan op grond van de statuten zou bestaan.

De resultaatbestemming bij de gewesten en afdelingen, alsmede de omvang van dotaties en onttrekkingen wordt in principe overgelaten aan de lokale besturen, tenzij er voor het Landelijk (hoofd-) bestuur aanleiding is de opbouw van de vermogensstructuur van de Vereniging als geheel aan te passen, om aan de financiële en juridische verplichtingen van de als rechtspersoon te kunnen blijven voldoen.

7.0.7 Aanwending van bestemmingsreserves

Uitgaven die worden gedekt uit Bestemmingsreserve worden eerst in de Staat van Baten en Lasten verantwoord en dan via de resultaatbestemming ten laste van de betreffende reserve gebracht. Eventuele wijzigingen in de beperking van de bestemming van reserves welke door de daartoe bevoegde organen of instanties worden aangebracht, worden als overige mutatie binnen de reserves verwerkt.

7.0.8 Landelijke Bestemmingsreserve

Er is besloten om ten behoeve van verkiezingen met één bestemmingsreserve te werken, waaraan de geoormerkte gelden worden gedoteerd en waaruit onttrekkingen ten gunste van een campagne worden gedaan.

Het beschikbare saldo wordt aangewend voor de financiering van landelijke verkiezingscampagnes voor het Europees Parlement, de Tweede Kamer, de Provinciale Staten, de Waterschappen en de Gemeenteraad (inclusief herindeling). Tevens worden uit deze reserve de afdrachten aan afdelingen ten behoeve van Gemeenteraadsverkiezingscampagnes gefinancierd.

7.0.9 Bestemmingsreserves afdelingen en gewesten

Dit betreft bestemmingsreserves die door de besturen van de gewesten en afdelingen dienen te worden beheerd ten behoeve van lokale verkiezingscampagnes en eventueel aan andere door deze besturen vastgestelde doelen.

7.0.10 Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te dekken.

Een voorziening wordt in de balans opgenomen:

- wanneer er sprake is van een in rechte afdwingbare verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden;
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt;
- waarvan het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van geldmiddelen nodig is.

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijf kans en leeftijd.

7.0.11 Kortlopende schulden

De waardering van de kortlopende schulden is toegelicht onder 7.0.3 bij Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling.

7.0.12 Grondslagen voor de resultaatbepaling

Het saldo (resultaat) wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. De baten worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd; lasten reeds zodra zij voorzienbaar zijn.

7.0.13 Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden - zodra er zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de vereniging zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden - in de balans opgenomen als vooruit ontvangen baten.

De door de vereniging ontvangen subsidie betreft een subsidie op basis van de Wet financiering politieke partijen.

7.0.14 Personeelsbeloningen / pensioenen

Nederlandse pensioenregelingen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de pensioenverzekeraar verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum al betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door de verzekeraar of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van de verzekeraar en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met de verzekeraar, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen.

Voor een op balansdatum bestaand overschot bij de pensioenverzekeraar wordt een vordering opgenomen als de vereniging de beschikkingsmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar de vereniging zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

7.0.15 Belastingen

De activiteiten van de Vereniging zijn vrijgesteld van vennootschapsbelasting en omzetbelasting.

7.1 Balans
(na bestemming van het resultaat)

Balans Vereniging Partij van de Arbeid (7.1)	2019		2018	
	€	€	€	€
Vaste activa (7.4.0)				
Immateriële vaste activa bij Partij van de Arbeid	248.653		552.986	
Materiële vaste activa Partij van de Arbeid	91.487		77.885	
Materiële vaste activa Gewesten en Afdelingen	<u>1.600</u>		<u>2.300</u>	
		341.740		633.171
Viottende activa				
Vorderingen Landelijk Partij van de Arbeid (7.4.1)	682.513		506.513	
Vorderingen Gewesten/Afdelingen	64.966		79.334	
Effecten Afdelingen en Gewesten	-		122	
Liquide middelen Landelijk Partij van de Arbeid (7.4.2)	2.536.851		1.748.452	
Liquide middelen Gewesten/Afdelingen	<u>2.323.997</u>		<u>2.348.385</u>	
		5.608.327		4.682.807
Totaal activa		<u>5.950.067</u>		<u>5.315.977</u>
Passiva	3.062.693			
Eigenvermogen (7.4.3)				
Continuïteitsreserve Landelijk	2.286.869		1.735.769	
Continuïteitsreserve Gewesten/Afdelingen	1.384.783		1.395.299	
Bestemmingsreserves Landelijk	775.824		360.391	
Bestemmingsreserves Gewesten/Afdelingen	<u>921.301</u>		<u>957.682</u>	
Totaal Eigenvermogen		5.368.777		4.449.140
Voorzieningen (7.4.4)				
Landelijke Jubileumvoorziening Partij van de Arbeid	<u>16.010</u>		<u>18.765</u>	
Totaal Voorzieningen		16.010		18.765
Kortlopende schulden (7.4.5)				
Landelijke kortlopende schulden (7.4.5.1)	480.802		777.035	
Gewesten en Afdelingen				
Fractiegelden in beheer bij afdelingen	52.748		31.087	
Kortlopende schulden Gewesten/Afdelingen	<u>31.729</u>		<u>39.949</u>	
Totaal Kortlopende schulden		565.280		848.071
Totaal passiva		<u>5.950.067</u>		<u>5.315.977</u>

7.2 Staat van Baten en Lasten van de Vereniging Partij van de Arbeid

Staat van Baten en Lasten Vereniging Partij van de Arbeid (7.2)			
	Begroot 2019	Uitkomst 2019	Uitkomst 2018
Inkomsten (7.5.0)	€	€	€
Contributies 100%	4.000.000	4.309.185	4.407.625
Totale overheidssubsidie (7.5.0.0)	1.407.616	1.401.072	1.432.466
Service-inkomsten neveninstellingen	67.500	65.039	60.650
Contributie CLB en Landelijke politici (7.5.0.1)	496.000	540.729	511.109
Fondsenwervingsactie	100.000	349.793	209.039
Rente en overige inkomsten (7.5.0.2)	5.100	37.643	20.151
Inkomsten Gewesten/Afdelingen (7.5.0.3)	1.599.180	741.658	1.107.846
Totaal inkomsten	7.675.396	7.445.119	7.748.887
Uitgaven bedrijfsvoering (7.5.1)			
Partijbestuur en int. Secretariaat (7.5.1.0)	348.877	309.580	320.335
Directie/MT/Teams Ondersteuning+Diensten (7.5.1.1)	1.615.707	1.637.865	2.004.505
Team Projecten (7.5.1.2)	929.257	1.138.478	876.672
Neveninstellingen (7.5.1.3)	525.013	508.183	526.956
Bedrijfskosten Algemeen (7.5.1.4)	1.189.108	1.310.451	899.479
Reguliere Afdrachten en Activiteitenpot (7.5.1.5)	842.000	9.000	11.021
Bedrijfsvoering Gewesten/Afdelingen (7.5.1.6)	849.787	596.592	865.392
Totaal bedrijfslasten	6.299.749	5.510.149	5.504.359
Uitgaven tbv Campagnes (7.5.2)			
Campagne PS 2019	200.000	205.980	-
Campagne EP 2019	200.000	203.842	-
Landelijke Campagneacties/Doelgroepen/Ombudswerk	-	-	307.995
Landelijke Permanente campagne	55.000	-	-
Landelijke Afdrachten (vm herindeling)	20.000	-	-
Sub-totaal Landelijke Campagnekosten	475.000	409.822	307.995
Campagnekosten Gewesten en Afdelingen	537.449	605.512	2.028.697
Totaal Campagnekosten	1.012.449	1.015.333	2.336.692
Totaal Resultaat Vereniging PvdA	363.198	919.637	92.164

7.3 Resultaat Bestemming

7.3.1 Resultaatbestemming Landelijk	Begroot 2019	Uitkomst 2019	Uitkomst 2018
	€	€	€
Dotaties aan Bestemmingsreserve Landelijk			
CLB contributie t.b.v. Verkiezingsfonds 1,6%	420.000	454.848	444.559
Fondsenwerving Verkiezingen	100.000	284.526	209.039
Contributie extra leden agv lijsttrekkersverkiezing	-	-	-
Bijdrage landelijke bestuurders en politici aan	76.000	85.881	66.550
Totale Dotatie aan Bestemmingsreserve Landelijk	596.000	825.255	720.148
Onttrekkingen aan Bestemmingsreserve Landelijk			
Afdrachten aan afdelingen ivm herindeling	20.000-	-	-
Campagne PS/WS/EP 2019	400.000-	409.822-	359.758-
Onttrekking tbv Permanente Campagne	-	-	-
Campagne Tweede Kamer Verkiezingen	-	-	-
Totale Onttrekking aan Bestemmingsreserve Landelijk	420.000-	409.822-	359.758-
Mutatie bestemmingsreserve Landelijk	176.000	415.433	360.391
Mutatie Continuïteitsreserve Landelijk	24.746-	551.100	1.068.579
Resultaat boekjaar Landelijk	151.254	966.533	1.428.970

7.3.2 Resultaatbestemming Gewesten/Afdelingen	Begroot 2019	Uitkomst 2019	Uitkomst 2018
	€	€	€
Dotaties aan bestemmingsreserve Gewesten/Afdelingen			
Toevoeging overschot naar Verkiezingsfonds 2019	298.450	293.543	207.339
Totale Dotatie aan Bestemmingsreserve Gewesten	298.450	293.543	207.339
Onttrekkingen aan bestemmingsreserve Gewesten			
Onttrekking i.v.m. PS/ WS/EU verkiezingen	86.507-	329.924-	777.874-
Totale Onttrekking aan bestemmingsreserve Gewesten	86.507-	329.924-	777.874-
Mutatie bestemmingsreserve Gewesten/Afdelingen 2019	211.944	36.381-	570.535-
Mutatie bestemmingsreserve Gew./Afd. voorgaande jaren	-	-	10.338-
Totaal mutaties bestemmingsreserve Gewesten/Afdelingen	211.944	36.381-	580.874-
Mutatie Continuïteitsreserve Gewesten/Afdelingen 2019	211.944-	10.516-	1.017.697-
Mutatie Continuïteitsreserve Gew./Afd. voorgaande jaren	-	-	77.435
Totaal mutatie Continuïteitsreserve Gewesten/Afdelingen	211.944-	10.516-	940.261-
Resultaat boekjaar Gewesten/Afdelingen	-	46.896-	1.521.135-

7.4 Toelichting op de balans

7.4.0 Materiële en immateriële vaste activa	Materiële vaste activa		Immateriële vaste activa		Totaal €
	Inventaris €	Hardware €	Software €	Imm. activa €	
Cumulatieve aanschafwaarde	277.261,86	360.531,68	1.976.012,29	131.397,50	2.745.203
Cumulatieve afschrijvingen	235.990,00-	323.919,03-	1.477.692,81-	76.730,72-	2.114.333-
Boekwaarde 1 januari 2019	41.271,86	36.612,65	498.319,48	54.666,78	630.871
Investerings	43.564,37	20.165,76	4.840,00	3.327,50	71.898
Desinvestering cum. aanschafwaarde	84.726,42-	13.934,04-	-	-	98.660-
Desinvestering cum. afschrijvingen	82.172,95	13.179,41	-	-	95.352
Afschrijvingen	21.081,14-	25.738,26-	294.776,28-	17.724,06-	359.320-
Totaal van de mutaties	19.929,76	6.327,13-	289.936,28-	14.396,56-	290.730-
Cumulatieve aanschafwaarde	236.099,81	366.763,40	1.980.852,29	134.725,00	2.718.441
Cumulatieve afschrijvingen	174.898,04-	336.477,88-	1.772.469,09-	94.454,78-	2.378.300-
Boekwaarde 31 december 2019	61.201,77	30.285,52	208.383,20	40.270,22	340.140,71

Het Partijkantoor is in 2019 verhuisd naar het Leeghwaterplein 45 in Den Haag.

7.4.1 Vorderingen	2019 €	2018 €
Debiteuren	64.047	276.912
Voorziening oninbare vorderingen AX	12.277-	88.534-
Te vorderen overheidssubsidie	209.779	218.070
Vooruit betaald (7.4.1.0)	44.721	57.760
Leningen en voorschotten medewerkers	325	-
Depotbedrag Post.nl*)	6.600	6.600
Te vorderen rente	192	-
Rekening-courant neveninstellingen (7.4.1.1)	335.122	-
Overige vorderingen	34.005	35.705
Sub-totaal Landelijke Vorderingen	682.513	506.513
Vorderingen Gewesten en Afdelingen	64.966	79.334
Totaal Vordering Vereniging Partij van de Arbeid	747.479	585.847

*) Deze vordering loopt zolang de postbezorging door Post.nl wordt verzorgd.

Het beleid ten aanzien van het innen van de contributies is in 2019 aangescherpt. Dit houdt in dat voor achterstallige lidmaatschapsbetalingen gebruik wordt gemaakt van een extern bureau. Mede hierdoor is het debiteurensaldo aanzienlijk verlaagd.

LEDENVERLOOP 2019

01-01-19	42416 leden
min	-1338 leden
31-12-19	41078 Totaal aantal leden

7.4.1.0 Vooruit betaald Landelijk	2019	2018
	€	€
Vooruitbetaalde huur Leeghwaterplein Den Haag	28.869	23.099
Vooruitbetaalde kosten ICT	15.309	-
Voorschot congres	-	18.218
Overige landelijk vooruitbetaalde kosten	543	16.442
Totaal Vooruit betaald Landelijk	44.721	57.760

Kosten worden toegerekend aan de periode waar ze betrekking op hebben. Op het balansmoment 31 december al voor het nieuwe jaar betaalde kosten worden als vooruitbetaald op de balans gezet. In de bovenstaande opstelling zijn deze gespecificeerd.

7.4.1.1 Rekening-courant neveninstellingen	2019	2018
	€	€
Jonge Socialisten in de Partij van de Arbeid	4.774-	13.500-
Foundation Max vd Stoel	287.742	96.577-
Wiardi Beckmanstichting	-	6.405-
Centrum lokaal bestuur	52.154	501.966
Totaal Rekening-courant neveninstellingen	335.122	385.485

In 2018 werd toegezegd ernaar te streven dat de rekening-courantsaldi met de neveninstellingen zo dicht mogelijk bij € 0,- zouden eindigen. Dankzij de eerder genoemde organisatorische ingrepen en de toepassing van de gewijzigde afdrachtensystematiek heeft de Vereniging PvdA in 2019 de rekening-courantverhouding met de neveninstellingen zelfs weten om te buigen van een schuld eind 2018 ad € 385.485,- naar een vordering eind 2019 ad € 335.122,-.

Aan het einde van elk kalenderjaar worden de saldi met de neven afgestemd.

7.4.2 Liquide middelen	2019	2018
	€	€
Landelijke Kas	900	7.576
Landelijke Rekening-courant RABO	1.477.528	1.682.459
Landelijke Spaarrekeningen ASN en RABO	1.058.423	58.417
Sub-totaal Landelijke liquide middelen	2.536.851	1.748.452
Kas Gewesten/Afdelingen	2.513	3.322
Betaalrekeningen RABO Gewesten/Afdelingen	1.382.635	1.233.426
Spaarrekeningen RABO/ASN Gewesten/Afdelingen	938.849	1.111.637
Sub-totaal liquide middelen Gewesten en Afdelingen	2.323.997	2.348.384
Totaal Liquide middelen Vereniging Partij van de Arbeid *)	4.860.848	4.096.836

*) De liquide middelen staan vrij ter beschikking aan de Vereniging

De liquide middelen staan in principe ter vrije beschikking van het bestuur van de Vereniging. Het Landelijke Partijbestuur oefent echter geen rechtstreekse tekeningsbevoegdheid uit over de lokale financiële middelen, tenzij omstandigheden daartoe zouden nopen.

7.4.3 Toelichting Eigen Vermogen (Reserves)

Het eigen vermogen van de Vereniging Partij van de Arbeid is als volgt opgebouwd:

EIGEN VERMOGEN EIND 2019 NA RESULTAATBESTEMMING	2019 Landelijk	2019 Gewesten/Afdell	2019 TOTAAL
Saldo Continuïteitsreserve 1 januari 2019	1.735.769	1.395.299	3.131.068
Mutatie-saldo Continuïteitsreserve 2019	551.100	10.516-	540.584
Continuïteitsreserve 31 december 2019	2.286.869	1.384.783	3.671.652
Saldo Bestemmingsreserve per 1 januari 2019	360.391	957.682	1.318.073
Mutatie-saldo Bestemmingsreserve 2019	415.433	36.381-	379.053
Bestemmingsreserve 31 december 2019	775.824	921.301	1.697.126
TOTAAL EIGEN VERMOGEN 1 JANUARI 2019	2.096.160	2.352.980	4.449.140
Mutatie-saldo Eigen Vermogen 2019	966.533	46.896-	919.637
TOTAAL EIGEN VERMOGEN 31 DECEMBER 2019	3.062.693	2.306.084	5.368.777

Tot het aldus bestemmen van de resultaten is landelijk besloten door de Verenigingsraad en het Partijbestuur.

In de Gewesten en Afdelingen zal later in 2020 daartoe alsnog besloten moeten worden door de lokale besturen en de Algemene Ledenvergaderingen. Zoals hiervoor al gemeld zijn alle vergaderingen in 2020 uitgesteld vanwege de Coronacrisis.

7.4.4 Voorzieningen	2019 €	2018 €
Landelijke Jubileumvoorziening		
Stand 1 januari	18.765	26.504
Toevoeging/onttrekking	2.755-	7.739-
Stand 31 december	16.010	18.765

Binnen de PvdA geldt de volgende regeling ten aanzien van arbeidsjubilea.

De medewerkers ontvangen op de volgende momenten een jubileumuitkering:

- 12,5 jaar een half maandsalaris
- 25 jaar een heel maandsalaris
- 40 jaar anderhalf maandsalaris

7.4.5 Kortlopende schulden	2019 €	2018 €
Landelijk		
Crediteuren	208.727	202.601
Af te dragen loonheffing	89.627	-
Stichting Den Uyl	2.711	4.832
Rekening-courant neveninstellingen	-	390.317
Diverse schulden en vooruit ontvangen (7.4.5.1)	179.737	184.117
Subtotaal Landelijke kortlopende schulden	480.802	781.867
Gewesten en Afdelingen		
Fractiegelden in beheer bij afdelingen	52.748	31.087
Kortlopende Schulden Gewesten en Afdelingen	31.729	39.949
Subtotaal kortlopende schulden Gewesten en Afdelingen	84.478	71.036
Totaal Kortlopende schulden Vereniging	565.280	852.903

7.4.5.1 Diverse schulden en vooruit ontvangen	2019	2018
	€	€
Landelijk		
Te betalen accountantskosten	23.971	32.400
Vakantiegeld	74.267	70.550
Vakantiedagen	74.977	66.386
ICT-kosten e.a.	6.195	13.756
Overige Landelijke schulden	328	1.025
Totaal Diverse schulden en vooruitbetaald Vereniging PvdA	179.737	184.117

7.4.6 Niet uit de balans blijvende verplichtingen	2019	2018
	€	€
Periode < 1 jaar	332.820	355.412
1 jaar < periode < 5 jaar	1.045.200	1.025.326
Periode > 5 jaar	102.186	227.744
Totaal van de verplichtingen	1.480.206	1.608.482

Huurovereenkomst

Vanaf juni 2019 zijn we een meerjarige huurovereenkomst aangegaan voor 6 jaar aan het Leeghwaterplein 45 te Den Haag.

Overige langdurige verplichtingen

Deze verplichtingen houden verband met decentralisatie van de ledenadministratie, marketingdatabase en marketingcloud toepassingen.

In verband met de outsourcing ICT werkzaamheden zijn meerjarige verplichtingen aangegaan.

7.5 Toelichting op de enkelvoudige staat van baten en lasten

7.5.0 Inkomsten

7.5.0.0 Overheidssubsidies

De subsidie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken over 2019 is afhankelijk van het aantal zetels in de Tweede Kamer der Staten Generaal en het aantal subsidiabele leden van de PvdA en de Jonge Socialisten op 1 januari 2019.

Voor de volledige subsidievoorwaarden wordt verwezen naar de Wet Financiering Politieke Partijen (WFPP).

Subsidiabele leden zijn personen tussen de 14 en 27 jaar oud, die op 1 januari 2019 lid zijn en in 2019 minimaal 12 euro (voor de PvdA), respectievelijk 5 euro (voor de Jonge Socialisten) aan contributie hebben betaald en ledenrecht hebben. De subsidie 2019 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken wordt via deze jaarrekening als volgt afgerekend, inclusief eventuele correcties op voorgaande jaren:

Subsidiabele leden bij de Vereniging Partij van de Arbeid op 1 januari 2019	40.592
Subsidiabele leden bij Jonge Socialisten op 1 januari 2019	1.431

7.5.0.0 Overheidssubsidies	Begroot 2019 €	Uitkomst 2019 €	Uitkomst 2018 €
Aandeel subsidie WBS	241.243	246.004	246.004
Aandeel subsidie JS	77.742	70.258	70.894
Aandeel subsidie FMS (WFPP)	147.728	133.621	151.757
Aandeel subsidie FMS (MATRA)	-	-	-
Aandeel subsidie Partij van de Arbeid	940.903	951.188	963.809
Totaal Overheidssubsidies	1.407.616	1.401.072	1.432.465

De door de Vereniging ontvangen subsidie is een subsidie op basis van de Wet financiering politieke partijen.

De bedragen die door het Ministerie worden vastgesteld voor WBS, JS en FMS zijn specifiek geoormerkt voor deze instellingen.

Het Ministerie betaalt in het lopende subsidiejaar een voorschot van 80% van de voorlopige subsidietoekenning. De exacte bedragen worden altijd pas na afloop van het kalenderjaar definitief vastgesteld op basis van de subsidieverantwoording met, onder andere, dit jaarverslag.

De PvdA had in 2019 40.592 subsidiabele leden en 9 zetels in de Tweede Kamer. De subsidie is vastgesteld tot en met het boekjaar 2018.

7.5.0.1 Contributie Politici en bezoldigd bestuurders

7.5.0.1 Aanvullende Contributie politici/bestuurders	Begroot 2019 €	Uitkomst 2019 €	Uitkomst 2018 €
Contributie landelijke politici en bezoldigd bestuurders (5,5%)	76.000	85.881	66.551
Aanv. contributie CLB-politici (1,6% voor verkiezingsreserve)	420.000	454.848	444.559
Totaal Contributie politici en bezoldigd bestuurders	496.000	540.729	511.110

Alle politici betalen verenigingscontributie die in principe is gerelateerd aan het totale inkomen en een aanvullende en specifieke contributie die is gerelateerd aan het politieke inkomen.

Voor gemeentelijk, provinciaal, of waterschap functionarissen (CLB-leden) gaat het om 3% van dit politieke inkomen. Deze 3% gebruikt de PvdA als volgt:

- 1,6% wordt aangewend voor aanvulling van de landelijke bestemmingsreserve verkiezingen;
- 1,4% gaat naar het Centrum voor Lokaal Bestuur.

Daarnaast betalen CLB-leden in principe 2,5% specifieke contributie direct aan hun Afdeling of Gewest ter financiering van hun lokale verkiezingen.

Eerste en Tweede Kamerleden, bewindspersonen, leden van de Fractie in het Europees Parlement, Eurocommissarissen en bezoldigde leden van het Partijbestuur betalen eveneens een aanvullende contributie van 3% en daarboven een specifieke contributie van 2,5% aan het Partijbureau. Verschillende functionarissen betalen bovendien vrijwillig een hogere dan de rekenkundig bepaalde bijdrage.

7.5.0.2 Overige Inkomsten	Begroot 2019	Uitkomst 2019	Uitkomst 2018
	€	€	€
Bijdrage verwante organisaties	5.000	36.094	20.151
Financiële versterking vanuit de vereniging	-	-	70.704
Deelnemersbijdragen opleidingen	-	1.350	-
Rente opbrengsten	100	199	0
Sub-totaal overige landelijke inkomsten	5.100	37.643	90.856
Financiële versterking Landelijk Partijbureau	-	-	70.704-
Totaal overige inkomsten Vereniging PvdA	5.100	37.643	20.151

Analyse Totaal Inkomsten Landelijk en Gewesten en Afdelingen

Analyse Inkomsten t.o.v. begroting	Begroot 2019	Uitkomst 2019	Afwijking t.o.v. begroting
	€	€	€
Landelijk			
Contributies leden	4.000.000	4.309.185	309.185
Overheidssubsidie (7.5.0.0)	1.407.616	1.401.072	6.544-
Service-inkomsten neveninstellingen	67.500	65.039	2.461-
Contributie Politici en Bestuurders (7.5.0.1)	496.000	540.729	44.729
Fondsenwerving Verkiezingsfonds	100.000	349.793	249.793
Overige Landelijke Inkomsten (7.5.0.2)	5.100	37.643	32.543
Subtotaal Landelijke Inkomsten	6.076.216	6.703.460	627.244
7.5.0.3 Gewesten en Afdelingen			
Fondsenwerving t.b.v. verkiezingen	126.220	62.735	63.485-
Specifieke Contributie politici	472.386	530.806	58.420
Overige inkomsten Gewesten Afdelingen	380.574	561.665	181.091
Subtotaal Inkomsten Gewesten en Afdelingen	979.180	1.155.207	176.027
Totaal Inkomsten Vereniging PvdA	7.055.396	7.858.668	803.272

Bij de begroting van de contributieopbrengst in 2019 werd er in de berekening van uitgegaan dat het aantal leden verder terug zou lopen dan uiteindelijk het geval is gebleken.

Ook door de inschakeling van een incassobureau is de inning positiever uitgevallen.

De landelijke fondsenwerving is een stuk hoger dan begroot. In de landelijke begroting werden de kosten van de werving verrekend, terwijl deze in de hier getoonde uitkomst van € 349.793,-- daar buiten zijn gehouden. De wervingskosten bedroegen in 2019 € 65.266,--.

7.5.1 Organisatiekosten

7.5.1.0 Partijbestuur en Internationaal Secretariaat	Begroot 2019	Uitkomst 2019	Uitkomst 2018
	€	€	€
Salariskosten en sociale lasten	213.877	199.731	200.201
Overige organisatiekosten	77.500	69.014	45.704
Reis en verblijfskosten partijdelegaties	25.000	5.515	14.040
Lidmaatschappen	17.500	35.057	41.666
Informatie leden, bijeenkomsten, debatten	15.000	262	18.724
Totaal Partijbestuur en Internationaal Secretariaat	348.877	309.580	320.335

7.5.1.1 Directie/MT/Teams Ondersteuning+Diensten	Begroot 2019	Uitkomst 2019	Uitkomst 2018
	€	€	€
Salariskosten en sociale lasten	1.189.707	1.258.210	1.235.676
Overige organisatiekosten	184.500	171.126	83.636
Extern en juridisch advies	25.000	35.522	40.352
Ondernemingsraad	5.000	-	638
HRM shared Service Center	35.000	30.676	48.913
Personeelsverzekeringen/activiteiten/ ARBO	26.000	5.071	4.468
Congres	75.000	74.376	76.365
Politieke ledenraad	35.000	39.128	25.247
Ledenraadpleging	-	581	21.516
Project Ledendemocratie	15.000	8.213	21.458
Lezingen en prijzen	10.000	4.000	8.000
Verenigingsraad	10.000	7.628	7.181
Reis- en vergaderkosten partijbestuur	-	-	-
Reglementencommissie	500	338	178
Commissies	5.000	2.996	7.454
Meerkosten ICT	-	-	24.189
Totaal Directie/MT/Teams Ondersteuning+Diensten	1.615.707	1.637.865	1.605.271

7.5.1.2 Team Projecten	Begroot 2019	Uitkomst 2019	Uitkomst 2018
	€	€	€
Salarissen en sociale lasten	654.257	834.772	609.189
Overige organisatiekosten	25.000	33.798	33.776
Electoraal onderzoek	10.000	-	9.673
Programmacommissie/Actiecentra	50.000	6.566	10.431
Rood	40.000	43.979	26.975
Fotografie en Vormgeving	5.000	5.467	163
Online inclusief specials	25.000	17.417	125.415
Versturen emails	15.000	29.040	145
Spots en films vrijwilligers	10.000	-	1.586
Ledenwerving/ledenbehoud/Ledenraadpleging	25.000	52.266	10.174
Kosten Fondsenwerving	-	65.266	46.781
Vrijwilligersmanagement	10.000	21.223	-
Scholing afdelingen	25.000	907	801
Club Rood	30.000	22.743	1.453
Promotie	5.000	5.034	109
Totaal Team Projecten	929.257	1.138.478	876.672

7.5.1.3 Neveninstellingen	Begroot 2019	Uitkomst 2019	Uitkomst 2018
	€	€	€
Bijdrage PvdA			
Wiardi Beckmanstichting	40.000	40.000	40.000
Foundation Max van der Stoep	18.300	18.300	18.300
Totaal Bijdrage PvdA	58.300	58.300	58.300
Subsidies van het Ministerie van Binnenlandse zaken			
Foundation Max van der Stoep (WFPP)	147.728	133.621	151.757
Jonge Socialisten	77.742	70.258	70.894
Wiardi Beckmanstichting	241.243	246.004	246.004
Totaal Subsidies t.b.v. Neveninstellingen	466.713	449.883	468.656
Totaal neveninstellingen	525.013	508.183	526.956

Dit zijn de geormerkte subsidiebedragen die in 2019 door de Vereniging Partij van de Arbeid aan de neveninstellingen zijn overgemaakt, alsmede de eigen bijdrage van de PvdA aan de neveninstellingen.

7.5.1.4 Bedrijfskosten Landelijk Algemeen	Begroot 2019	Uitkomst 2019	Uitkomst 2018
	€	€	€
Afschrijvingslasten hardware	23.172	26.493	31.543
Afschrijvingslasten software	324.986	294.776	296.370
Afschrijvingslasten immateriele activa	22.000	17.724	21.198
Hosting	45.000	31.767	45.184
Webbeheer	150.000	50.815	99.704
Onderhoud en abonnementen ICT	70.000	328.061	123.145
Subtotaal kosten automatisering	635.158	749.636	617.143
Accountantskosten	35.000	34.768	28.504
Huisvesting	220.860	263.523	118.704
Afschrijvingslasten inventaris	20.400	23.635	18.110
Extra reiskosten door verhuizing	30.625	-	-
Salariskosten niet actieve medewerkers	48.295	59.200	381.382
Stagiaires en vrijwilligers	35.000	21.792	17.851
Algemene bureaunkosten	163.770	157.898	117.018
Subtotaal Overige Bedrijfskosten	553.950	560.815	681.569
Totaal Bedrijfskosten Algemeen	1.189.108	1.310.451	1.298.711

In de post 'Huisvesting' zijn dit jaar mede de verhuiskosten verantwoord.

7.5.1.5 Afdrachten aan Gewesten/Afdelingen/Netwerken	Begroot 2019	Uitkomst 2019	Uitkomst 2018
	€	€	€
Landelijk			
Activiteiten Netwerken en groepen	13.500	9.000	11.021
Landelijke Afdrachten en Activiteitenpot	828.500	413.549	284.050
Totaal Landelijke Afdrachten	842.000	422.549	295.070
Gewesten en Afdelingen			
AF:Ontvangen Afdrachten en Activiteitenpot	620.000	413.549	284.050
Totaal Afdrachten aan Afdelingen, Gewesten, Netwerken	222.000	9.000	11.021

Sinds 2018 is bij de reguliere afdrachten het automatisme in het betalen verlaten en wordt er vooraf een check op de lokale liquiditeitsbehoefte gedaan.

Bij aanvragen van uitkeringen uit de Activiteitenpot wordt er eveneens een liquiditeitscheck uitgevoerd. Daarmee wordt een onnodige verschuiving van landelijk vermogen naar lokaal vermogen voorkomen.

7.5.1.6 Bedrijfsvoering Gewesten en Afdelingen	Begroot 2019	Uitkomst 2019	Uitkomst 2018
	€	€	€
Organisatiekosten Gewesten en Afdelingen	440.314	940.664	580.179
Ledenwerving, -behoud en -raadpleging	105.714	58.244	70.514
Gezamenlijke activiteiten binnen de PvdA	130.782	124.619	192.447
Gezamenlijke activiteiten buiten de PvdA	79.926	36.697	52.989
Thematische vergadering/werkgroepen	93.052	41.879	46.699
	849.787	1.202.103	942.828
Resultaat voorgaande jaren	-	-	77.435
Totaal Bedrijfsvoering Gewesten en Afdelingen	849.787	1.202.103	865.392

7.5.2 Uitgaven tbv Campagnes	Begroot 2019	Uitkomst 2019	Uitkomst 2018
	€	€	€
Landelijk			
Campagne EP 2019	200.000	203.842	-
Campagne PS 2019	200.000	205.980	-
Landelijke Campagneacties/Doelgroepen/Ombudswerk	-	-	307.995
Landelijke Afdrachten i/vm Gemeenteraadsverkiezingen 2018	-	-	51.763
Landelijke Permanente campagne - Integraal zeker zijn N=5	55.000	-	-
Landelijke Afdrachten i/vm herindeling	20.000	-	-
Sub-totaal Landelijke Uitgaven tbv Campagnes	475.000	409.822	359.758
Gewesten en Afdelingen			
Door Gew. en Afd. ontvangen afdrachten GR-verkiezingen	-	-	51.763
Promotie/campagne-uitgaven Gewesten en Afdelingen	537.449	605.512	2.018.358
Sub-totaal Uitgaven Gewesten en Afdelingen tbv Campagnes	537.449	605.512	1.966.596
Resultaat voorgaande jaren	-	-	10.338
Totaal Uitgaven Vereniging PvdA tbv Campagnes	1.012.449	1.015.333	2.336.692

7.5.3 Bezoldiging bestuur

De bezoldiging voor de voorzitter en de Internationaal Secretaris bedraagt in totaal € 141.564,-- (bruto salaris inclusief werkgeverslasten en pensioenpremie). In 2018 was dit bedrag € 130.696,-- Het congres heeft besloten dat Kati Piri, lid van de Eurodelegatie in het Europees Parlement haar rol als Internationaal Secretaris mag voortzetten.

7.6 Toelichting Algemeen

7.6.0 Personeelsbestand en Personeelskosten

Op het Partijbureau waren eind 2019 30 personen in dienst, samen 28,13 Fte, waarvan 26,51 Fte in vaste dienst en 1,62 Fte in tijdelijk dienstverband.

7.6.0 Personeelskosten	Begroot 2019 €	Uitkomst 2019 €	Uitkomst 2018 €
Salarissen (regulier)	1.707.988,87	1.732.769,65	1.842.656,83
Sociale lasten (regulier)	174.249,53	285.354,25	280.553,64
Pensioenlasten	140.869,58	247.434,33	133.172,76
Overige personeelskosten (incl. afvloeiing personeel)	83.028,03	119.600,14	136.264,52
Totaal Regulier	2.106.136,00	2.385.158,37	2.392.647,75
Salarissen (campagne)	-	-	-
Sociale lasten (campagne)	-	-	-
Pensioenlasten (campagne)	-	-	-
Overige personeelskosten (campagne)	-	-	-
Totaal Campagne	-	-	-
Totaal Personeelskosten	2.106.136,00	2.385.158,37	2.392.647,75

In de Wet financiering politieke partijen staat dat na afloop van het kalenderjaar wordt beoordeeld of de door de Vereniging bestede subsidie valt binnen de grenzen van de wet.

Om deze beoordeling mogelijk te maken is hieronder een overzicht opgenomen van de belangrijkste activiteiten, waarvoor de subsidie in 2019 werd aangewend, waaruit blijkt dat het totaalbedrag van deze uitgaven ad € 191.580,- de toegekende subsidie ad € 951.189 te boven gaat.

7.7 Verantwoording activiteiten WFPP

7.7 Verantwoording activiteiten WFPP	2019 €
Ondersteuning neveninstellingen	58.300
Congres	74.376
Politieke Ledenraad	39.128
Ledenraadpleging	581
Activiteiten Netwerken en groepen	9.000
Ledenwerving	29.763
Rood	43.979
Campagne PS 2019	205.980
Campagne EP 2019	203.842
Internationaal Secretariaat	40.028
Kosten afdeling projecten	130.899
Afdrachten gewesten en afdelingen	306.893
Totaal verantwoording	1.142.769

7.8 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum bekend, die het beeld van de jaarrekening in belangrijke mate beïnvloeden.

Den Haag, 29 juni 2020
Namens het partijbestuur
N. Vedelaar, voorzitter

Partij van de Arbeid
Postbus 30204
2500 GE 's-GRAVENHAGE

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Partij van de Arbeid

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Partij van de Arbeid gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Partij van de Arbeid per 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn C1 Kleine Organisaties-zonder-winststreven.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019 met een balanstotaal van € 5.950.067;
2. de staat van baten en lasten voor het boekjaar eindigend op 31 december 2019 met een resultaat van € 919.637 (overschot); en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Partij van de Arbeid zoals vereist in de Verordening inzake de Onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- financiële uitkomsten 2019;
- bestuurlijke banden;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de in Nederland geldende RJ-Richtlijn C1 Kleine Organisaties-zonder-winststreven vereist is.

ACCOUNTANTS
IN NON-PROFIT

- 2 -

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn C1 Kleine Organisaties-zonder-winststreven.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn C1 Kleine Organisaties-zonder-winststreven. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Was getekend te Sliedrecht, 29 juni 2020.

WITh accountants B.V.

Bijlagen.

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2019 van Partij van de Arbeid

Wij hebben onze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een vereniging haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

OVERIGE BIJLAGEN

Giften van € 4.500 en hoger

De stichting ontving in 2019 twee giften van € 4.500 of hoger, te weten:

- € 20.000 van de heer H. v.d. Pols
- € 5.000 van Wolffensperger Beheer B.V.

Giften van € 1.000 en hoger

Naast de bovengenoemde giften ontving de stichting in 2019 vier giften van € 1.000 of hoger.

Schulden van € 25.000 en hoger

De stichting had in 2019 de beschikking over een krediet in rekening-courant bij de ING Bank voor maximaal € 60.000. In het boekjaar is geen gebruik gemaakt van dit krediet. De stichting heeft geen andere schulden voor een bedrag van € 25.000 en hoger.

Giften > boven € 4500,- 2019

Stichting Dr.J.M. Den Uyl Lezing
 Giften > € 4.500
 Stichting Anne Vondeling
 Giften > € 4.500
 Jonge Socialisten
 Giften > € 4.500
 Foundation Max van der Stoep
 Giften > € 4.500

NIHIL

NIHIL

NIHIL

NIHIL

NIHIL

	CLB	PVDA	datum	Subtotaal 2019	Adres	Woonplaats
Leen Verbeek	-4.237,56	-640,44		-4.878,00		LELYSTAD
Paul Tang		5858,53		-5.858,53		AMSTERDAM
Agnes Jongenius		513,08	15-02-19			UTRECHT
		-1399,87	02-05-19			
		-1399,87	05-08-19			
		-1445,02	14-11-19	-6157,71		
Khadja Arif		-7676,74		-7676,74		AMSTERDAM
Lodewijk Asscher		-6074,11		-6074,11		AMSTERDAM
Henk Nijboer		5836,60		-5836,60		GRONINGEN
Sander den Hartog		1050,83	25-01-19			BLARICUM
		1034,28	11-02-19			
		-1050,83	25-02-19			
		-1050,83	25-03-19			
		-1050,83	25-04-19			
		-1050,83	25-05-19			
		-1050,83	25-06-19			
		1050,83	24-07-19			
		-1050,83	27-08-19			
		-1050,83	24-10-19			
		-1050,83	26-10-19			
		-1050,83	21-11-19			
		-1050,83	21-12-19	-13644,24		
Atje Kuiken		-6233,53		-6233,53		BREDA
Lilianne Ploumen		-5669,04		-5669,04		AMSTERDAM
Kati Piri		5937,13		-5937,13		'S-GRAVENHAGE
Ietta Klijntma	-4237,56	-408,24		-4645,80		'S-GRAVENHAGE
Frans Timmermans		8291,74		-8291,74		TERVUREN België
William Moorlag		5638,20		-5638,20		BLAUWESTAD
Nelleke Vedelaar		6059,54		-6059,54		ZWOLLE
				TOTAAL		
				-92.600,91		

Schulden > € 25.000 vereniging en neveninstellingen zoals gevraagd in de WFPP

Datum	Crediteurnummer	Crediteur	Bedragen	Adres	postcode/woonplaats
31-12-2019		rekening courant PVDA-JS		Leeghwater plein 45	2521 DB Den Haag
31-12-2019		rekening courant PVDA-FMS	287.741,82	Leeghwater plein 45	2523 DB Den Haag
31-12-2018	38468	Platina Argenta Events Bussines comp		119.528,75 Benoordenhoutseweg 23	2596 BA Den Haag
31-12-2019	36808	Pylades		53.002,40 Anna Horstinkstraat 1	1382 MN Weesp
31-12-2019	38295	NIS5		99.781,14 Danzigerkade 17	1013 AP Amsterdam
31-12-2019	38179	Ditmeijers Group B.V		72.231,19 Diemenstraat 86	1013 CN Amsterdam
31-12-2019	36991	Enablst/Participation tools		50.285,09 Friezenstraat 24	2033 EA Haarlem
31-12-2019	35583	Hrm advisering Arjan/Forte		43.491,75 Mensinge 19	7608 AT Almelo
31-12-2019	38248	It Creation		114.344,34 Nieuwland Parc 155	3351 LJ Papendrecht
31-12-2019	38850	Stroom mediacomunicatie		149.906,95 goudsesingel 188	3011 KD Rotterdam
31-12-2019	1115	Van Slobbe Reclame bv		28.918,46 Escudostraat 38	2991 XV Barendrecht
31-12-2019	37825	With accountants		75.425,96 postbus 2150	2400 CD Alphen a/d Rijn
31-12-2019	38870	Groenewegen		58.105,23 Weg en bos 78	2661 GZ Bergschenhoek
31-12-2019	35267	Max.nl		131.445,93 roggestraat 44	7311 CD Apeldoorn
31-12-2019	1167	Mediacenter		108.869,20 Metaalhof 27	3067 GM Rotterdam
31-12-2019	37794	Persgroep nederland bv		65.809,48 postbus 2104	1000 CC Amsterdam
31-12-2019	38741	P A Vermijs		36.299,55 Salvador allendestraat 45	3065 ED Rotterdam
31-12-2019	34475	1931 congressentrum Brabanthallen		41.455,13 Oude Engelseweg 1	5222 AA DenBosch
28-1-2020		Belastingdienst inz. Loonheffingen	52.550,00		
14-2-2019		Belastingdienst inz. Loonheffingen	56.461,00		
14-3-2019		Belastingdienst inz. Loonheffingen	56.937,00		
16-4-2019		Belastingdienst inz. Loonheffingen	58.531,00		
15-5-2019		Belastingdienst inz. Loonheffingen	123.910,00		
14-6-2019		Belastingdienst inz. Loonheffingen	65.712,00		
16-7-2019		Belastingdienst inz. Loonheffingen	53.248,00		
15-8-2019		Belastingdienst inz. Loonheffingen	53.410,00		

16-9-2019	Belastingdienst inz. Loonheffingen	55.012,00	1096 BA Amsterdam
16-10-2019	Belastingdienst inz. Loonheffingen	58.967,00	
15-11-2019	Belastingdienst inz. Loonheffingen	54.586,00	
14-12-2019	Belastingdienst inz. Loonheffingen	87.764,00	
		<u>777.088,00</u>	
		<u>spaklerweg 4</u>	

INSTELLING

Jonge Socialisten	NIHIL		
Schulden > € 25,000			
Stichting Dr.J.M. Den Uyl Lezing	NIHIL		
Schulden > € 25,000			
Stichting Anne Vondeling	NIHIL		
Schulden > € 25,000			
Wiarda Beckmanstichting	NIHIL		
Schulden > € 25,000			
Foundation Max van der Stoel	Russia Travel	88.892,35	1001 NN Amsterdam
		Postbus 20553	